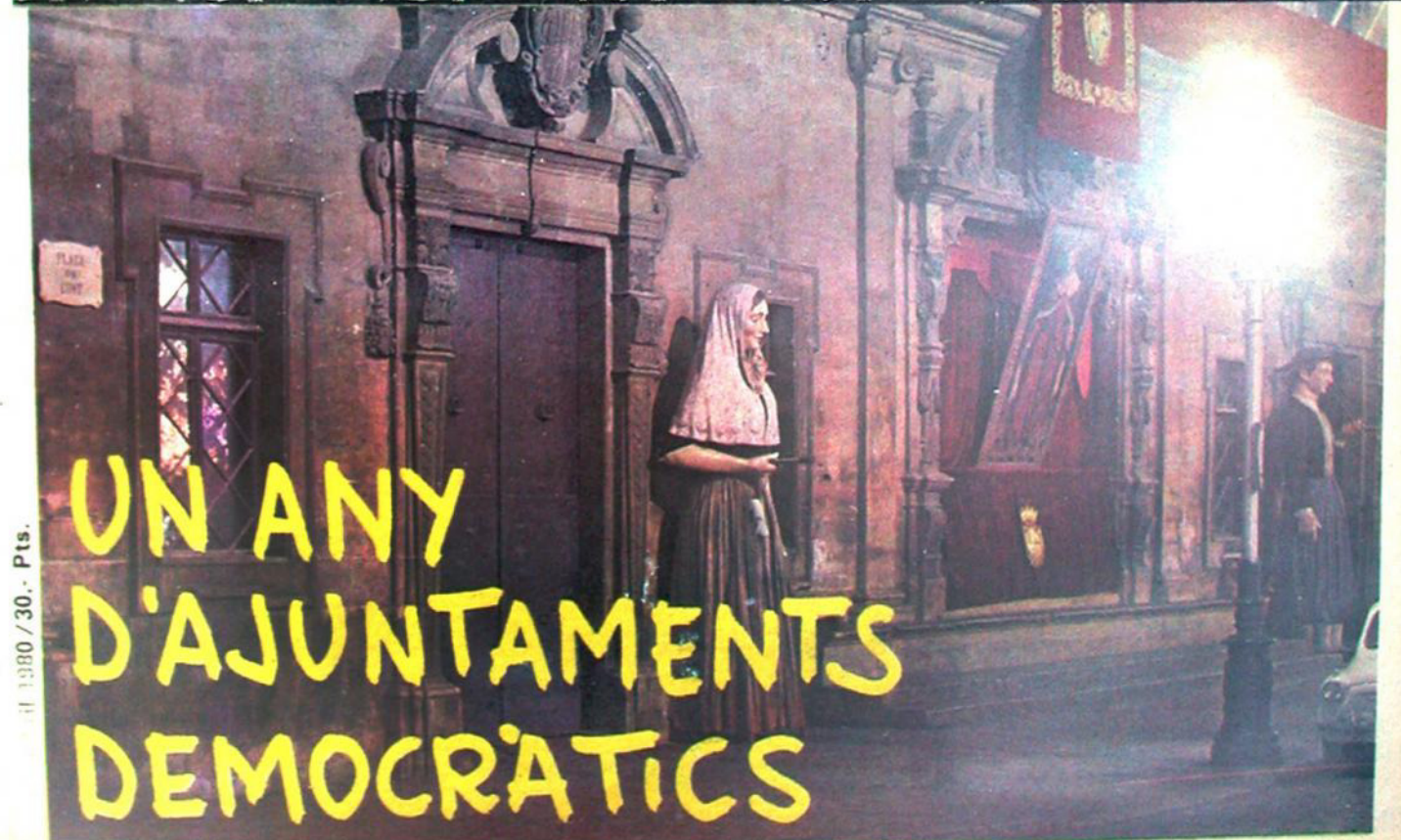

mallorca socialista

UN ANY
D'AJUNTAMENTS
DEMOCRÀTICS

Nacionalisme contra Centralisme

Les darreres confrontacions electorals que s'han esdevingut a l'estat espanyol vénen a prefigurar notoriament el mal moment per on passen i passaran, políticament, les forces nascudes com a fruit del centralisme. Andalusia, Catalunya i Euzkadi han vingut a demostrar en un espai molt curt de temps que, d'ara endavant, Madrid tindrà molt poca veu en allò que concerneixi exclusivament a cada una d'aquestes comunitats autònomes, per anomenar-les segons la darrera terminologia guanyada pel consens i la manifestada voluntat de no voler aprofundir en un tema tan important i delicat com és el nacionalisme. De fet es veu clarament que, a poc a poc, va dibuixant-se dins el mapa polític de l'estat espanyol un color que no és correspon gens ni mica amb l'estètica política prefigurada per les forces centralistes. De fet ens trobam davant una imatge política irreal dins el conjunt de l'estat, on sembla figurar que hi ha un partit en el govern (UCD), una alternativa més o manco forta (PSOE) i una alternativa de les alternatives (PCE); emperò resulta que, després de les eleccions celebrades a Catalunya i Euzkadi, aquest mapa va canviant ostensiblement de color i que aquestes opcions polítiques —a primera vista motor i suport per a una Espanya nova— queden relegades a posicions molt endarrerides dins l'espectre polític d'aquestes nacionalitats, mentre qui marca el pes de la voluntat popular a cadascuna d'aquestes nacionalitats és el conjunt del sentiment nacionalista, que de signe conservador com en el cas del Partit Nacionalista Basc o el de Convergència i Unió a Catalunya, com de les opcions de

signe més progressista, clarament dins l'esquerra, com Herri Batasuna, Esquerra Republicana, Euzkadioko Ezkerra, etc.

Bé s'ho hauran de pensar els partits centralistes (PSOE, PCE i UCD), així com els altres a la seva dreta i esquerra, de cara a una planificació coherent dins les nacionalitats, com a organitzacions que volen esser l'alternativa més o manco realista per governar dins l'estat espanyol. D'ara endavant hauran de saber que han de comptar amb qualche cosa més que amb Madrid, malgrat ja sàpiguen prou bé encara que no ho puguin assimilar que aquest estat és plurinacional i que cada nació vol tenir, enèrgicament i sense concessions, la seva veu. De fet i de moment, alguns ja la comencen a tenir, mentre que els altres també la tendran, perquè —com va dir Rovira i Virgili, i el temps li segueix donant la raó— "generalment la consciència de la nacionalitat crea la voluntat ferma d'imposar-la".

L'exercici, sempre sà, de repassar de mica en mica la història, i avui concretament el tema de les autonomies, ens fa recordar especialment l'actitud del PSOE davant el tema nacional, en concret a la seva confusa actuació entorn a l'Estatut de Catalunya, durant l'any 1932, que com diu Roig i Rosich "hi ha testimonis i proves que indiquen que mai els socialistes no van sentir un excessiu entusiasme per l'autonomia catalana i que, àdhuc des de dins el govern que s'havia compromès a tirar endavant aquest projecte, ells no van ser mai uns col·laboradors apassionats". Sembla ésser com si els pobles, en aquest cas Catalunya i Euzkadi no oblidassin les males jugades; almenys unes re-

cents eleccions ho venen a demostrar. De fet sembla que la història vagi repetint-se —malauradament— malgrat algunes aportacions electorals d'aquesta opló política que de tant en tant ens vol sorprendre amb una voluntat autonomista, sempre mala de creure després del bagatge ofert per la seva actuació política, sobre tot durant la discussió de la Constitució, així com a altres actuacions posteriors. I si no recordem, per posar just un exemple, ja dins el camp exclusiu de Mallorca i les Illes, quina és la seva concepció de paritat entre Mallorca, Eivissa, Formentera i Menorca, que és quelcom així com centre la voluntat dels pobles de les Illes a la voluntat de la Ciutat de Mallorca, sempre majoritària en nombre de votants.

Mentrestant i durant aquesta primavera de l'any 80 es tornaran a escriure moltes retxes entorn al tema de l'autonomia a Mallorca i les Illes, i una vegada més podrem ésser espectadors de primera fila de l'electoralisme i l'oportunisme polític, i el camí que va imposant el PSM serà discutit, manipulat, venut. Emperò tanmateix la voluntat nacionalista, agermanada amb l'alliberament de classe, tal com queda propugnat a tots i cadascun dels papers del PSM, anirà fent el seu camí, lluny d'il·lusions inútils i d'esquemes fàcils, però amb les idees clares i l'objectiu final ben delimitat, amb la profitosa sapiència de sentir-nos hereus d'un orgull polític que no vol morir: ésser mallorquins.

per Joan PERELLÒ
GINARD

Un oblit injust i cruel

Ignasi Ferretjans

El socialisme a les Illes tenia, abans de la guerra, tres noms cabdals. Un, en Llorenç Bisbal, aportava una serenitat patriarcal quasi apostòlica; un altre, l'Alexandre Jaume, n'era la intel·ligència al servei de l'obrisme i completava el triangle, l'Ignasi Ferretjans un home d'acció, gran tribú capaç de dirigir-se al poble amb el seu propi idioma. Desapareguts, dissortadament, els tres primers, encara roman a Mèxic en Ferretjans perllongant un exili tan cruel com injust. Un silenci i oblit del que tots ens hem de sentir avergonyits i culpables. Breument vull parlar d'aquest gran socialista i sindicalista.

Era prop de mitjanit del dissabte 18 de juliol quan una comissió de treballadors encapçalats per en Ferretjans es presentava al Govern Civil, al carrer de la Unió, i s'entrevistava amb el governador Espina per demanar-li armes per contrarestar els feixistes ja armats. La negativa fou completa i al sortir varen veure les metralleres dels sublevats davant el Govern Civil. Ja no quedava més opció que la d'amagar-se per escapar al destí que clarament se'ls presentava. I així Ignasi durant varis mesos, aprofitant l'ajuda de grans amics, va estar ocult planejant la fuga. Una fuga temerària que va dur a terme desfogat de carabiner. S'embarcà al Jonquet, creuant-se amb una parella de Carabins contestant el salut d'Arriba España, braç extès. Després, em contaria, que a pocs minuts de la sortida una pana de motor l'obligà a retornar al molinet però Ignasi va preparar la pistola, decidit a morir abans de ser atrapat. Resolt l'inconvenient aconseguí d'arribar a Maó i després embarcar-se cap a Barcelona.

Una vegada a la capital del Principat va reorganitzar el Partit i posar en marxa el Suplement d'El Obrero Balear al mateix temps que els joves anaven als camps de batalla, continuant la lluita. Mitjançant un servei d'informació amb Mallorca vàrem saber de les males notícies i, sobretot, dels afusellaments d'Alexandre Jaume, Ribas, Femenías, Morey, Comas, Seguí, Campomar, Labrés i, posteriorment, Jaume Garcías, gran amic i company a l'Ajuntament de Ciutat. Aquests noms són els que figuren a un article de Ferretjans a "El Obrero Balear" referent-se a la impressió que li causà la mort d'Alexandre Jaume.

Sempre recordaré a Ignasi Ferretjans quan, des del locutori de la Ràdio al Palau de la Generalitat, estava al meu costat, amb aquelles tan emotives paraules: Mallorquins, estic aquí a Barcelona...

Així vaig conèixer en Ferretjans, el gran líder que des de Mèxic sent la nostàlgia de sa estimada terra nativa, un home que hauria pogut posar al servei del nou socialisme el pes d'un gran cor i la sinceritat d'unes idees inalterables.

Víctor Alomar

mallorca socialista

Publicació del Partit Socialista de Mallorca

Responsable-Coordinador:
Rafel Oliver Figueira

Consell de Redacció:
Antoni I. Alomar
Joan Perelló Ginard
Damià Pons Pons

Col·laboradors:

Joan Adrover, Miquel Adrover, Víctor Alomar, Jaume Annengol, Miquel Alenyar, Guillem Adrover, Bartomeu Barceló, Víctor Bonnin, Margalida Bujosa, Llorenç Capellà, Margalida Capellà, Joan José Cano, Jordi Carbonell, Joanot Colom, Jaume Corbera, Assumpció Cortés, Climent Garau, Eberhard Grosse, Pere Jofre, Miquel Llambias, Josep Maria Llompart, Isidor Mari, Vicenç Mates, Santiago Miró, Jaume Morey, Andreu Murillo, Bartomeu Mestres, Bartomeu Mulet, Mateu Morro, Andreu Oliver, Gabriel Oliver, Jaume Obrador, Tameu Payeras, Damià Ferrà Pong, Pere Sampol, Antoni Serra, Sebastià Serra, Jaume Sureda, Joan Tortella, Francesc Trobat, Jaume Vidal.

Corresponsal a Catalunya:
Víctor Bonnin, Inma Martínez

Corresponsal del País Valencià:
Antoni Ortega

Coordinador de Presència i Opinió:
Gabriel Florit

Fotografies:
Arciu Mallorca Socialista, D.M., Pere Escalles.

Publicitat:
Biel Vich

Disseny, portada i fotografies:
Manolo Rivera

Edita:
Partit Socialista de Mallorca

Redacció i administració:
Carrer Temple, 7, Ciutat de Mallorca. Tels. 221414 - 221626.

Imprimició:
Editoria Balear, S.A.

Dipòsit Legal:
PM 511-77

Es escriu publicat pel "MALLORCA SOCIALISTA" no representen necessàriament la línia política del P.S.M., aquesta es manifesta únicament a l'editorial.

Deixam les paraules i passam als fets

Primera cooperativa impulsada pel PSM

Pareix que la primera cooperativa impulsada pel PSM va per bon camí. Al darrer plenari de l'Ajuntament de Montuiri, el Consistori aprovà per unanimitat potenciar la Cooperativa de Productes Artesanals que s'està creant. Aquesta comercialitzarà els productes artesanals que elaboren els homes i dones de Montuiri i que actualment es paguen a preus insultants. A més, també es faran feines que estan en perill de desaparició i s'espera que aquesta iniciativa crearà bastants de llocs de feina que actualment manquen dins el poble.

Montuiri

No tot ha d'ésser política i maldecaps. L'agrupació de Montuiri del PSM també s'ocupa de la condició física dels seus militants i va inscriure un equip al torneig de futbol-sala celebrat al poble. Hi participaren vuit equips que reuniren a un centenar de jugadors de la vila. La classificació no ha estat dolenta, quedarem els segons... dels darrers, però s'ha de tenir en compte que jugarem molt condicionats, fins i tot se'n acusa de canviar punts per vots.

Les minories que controlen la premsa

L'"Institut Internacional de Premsa" (IPI) organitzà els passats dies 20, 21 i 22 de març a Ciutat un Seminari sobre "Premsa i minories". Hi prengueren part nombroses personalitats de la premsa internacional i local, i s'hi escoltaren especialment autocrítiques, vertaderament fortes, respecte al tractament que donen els periòdics a les minories i la seva responsabilitat en la seva situació. Mai havíem vist tants de peixos grossos parlar així. Ni, vista la seva actuació, ens haguéssim pensat sentir tals autocrítiques

i declaracions de respecte a les minories dels participants espanyols a la reunió que eren els que coneixíem. No sabem bé si la resta dels participants tenen la mateixa relació de dependència amb els grups de pressió —de domini— dels seus països que els d'aquí, no sabem si ens consideraren als mallorquins, catalans, bascos, gallecs, etc. minoritaris a ca nostra... I podríem plantejar-nos més qüestions d'aquestes. El seminari potser haurà estat més sobre "Premsa i minories que la controlen per a...". Veurem si tot haurà estat cosa de la Quaresma o què.

El mes "pagès" de la UCD

A la Fundació Dragan el passat dia 24 es reuniren representants de totes les organitzacions polítiques amb representació al Consell G.I. Fora d'UCD tothom sabia què volia sobre el tema que els havia aplegat: l'Autonomia de les Illes, UCDB

demanà a la fi un "mes de pagès" per esperar a tenir noves ordres —de fora suposam—. Per a UCD és qüestió de parir bé els seus desastrosos resultats electorals al País Basc i al Principat davant les forces nacionalistes.

SUSCRIBIU-VOS
A UNA REVISTA AL SERVEI
DE LA NOSTRA CULTURA
DEL NOSTRE POBLE

MUC

Apartat 619
PALMA DE MALLORCA

EDITORIAL

VOLUNTAT DE GOVERN, PROJECTE D'ESTAT

No tenim cap vocació testimonial. No ens escamem el paper de veu moralista clamant en el desert mentre la història va fent, amb olímpica indiferència, el seu camí. Volem transformar Mallorca en un país lliure, sense opressió nacional ni explotació de classe. Per això construïm, dia a dia, l'eina clau del canvi: una organització política àmplia i sòlida, implantada fins al darrer racó de l'illa amb l'objectiu irrenunciable d'"una nova societat, una nova nació". I en el moment que érem tan sols una força política incipient i embrionària, el poble de Mallorca ens féu arribar de forma inequívoca la seva confiança. A les eleccions del 3 d'Abril, prop de 26.000 vots i un 11,56/o transformaren el nacionalisme d'esquerra en la tercera força política de Mallorca. D'aleshores ençà ja no som tan sols els portaveus de la consciència nacional i social de Mallorca, som a més a més una opció política implícita en tasques de gestió i de govern en els Ajuntaments i Consells.

Però la imatge d'una Mallorca dotada d'autogovern i alhora dominada per les sucursals dels partits de Madrid —de dreta o d'esquerra, tan se val— ens resulta una befa particularment intolerable. En el futur Estat Autònom de les Illes han d'ésser les opcions autòctones, nacionalistes les que han d'assumir la tasca de governar. Altrament l'autogovern seria una estafa històrica. El vell Estat Espanyol unitari i centralista a una ultrança és ja un cos moribund amb els dies comptats. Però tot i la seva creixent descomposició té encara recursos suficients per fer particularment dur el camí cap a l'autogovern de les seves nacionalitats. El centralisme ha quedat capolat en el referèndum d'Andalusia i a les eleccions del País Basc i Catalunya. Els seus defensors —fins i tot els moribunds tenen els seus fanàtics— han reaccionat exigint el col·lapse dels règims autònoms admesos per la Constitució. Fa algun temps —abans dels desastres d'Andalusia, País Basc i Catalunya— la UCD de Madrid considerà que l'accés a l'autonomia era enfocant demagògicament com "un asalto al Estado". No creim que sigui necessari assaltar un Estat Espanyol centralista perquè

ha estat la mateixa dinàmica de la Història que l'ha fet entrar en una irreversible agonia.

Nosaltres tenim el deure de denunciar la greu irresponsabilitat del govern de la UCD embarcat en tàctiques de dilació i degradació de l'autonomia que la Constitució reconeix com un dret de les nacionalitats i regions de l'Estat Espanyol. Aquesta actitud ha arribat al paroxisme en el cas d'Andalusia quan tot un poble ha estat objecte d'humiliació per part d'un govern. Que no s'enganyin els governants de la UCD: la desfeta de l'Estat Espanyol és ja una realitat indiscutible. La insistència temerària en tàctiques d'obstrucció a l'autogovern de les nacionalitats i regions no tindrà altre efecte que multiplicar les forces dels partits nacionalistes per tot arreu de l'Estat Espanyol. Les reaccions desesperades del centralisme moribund no fan altra cosa que precipitar la seva agonia i accelerar-ne la fi.

Però l'autogovern és alguna cosa més que unes institucions sòlides i unes competències àmplies. Si Mallorca i les Illes volen un autogovern real hauran de començar a elaborar una verdadera estructura d'Estat Autònom profundament arrelada en els pobles de les Illes. Organitzacions culturals, ecològiques, laborals, etc., han d'iniciar la seva transformació en "fets institucionals" del nou país que volen construir. Les Illes tendran la seva veu pròpia davant l'Estat Espanyol no tan sols pel fet de tenir una autonomia més o menys àmplia, sinó per la seva pròpia solidesa. Si volem aturar la destrucció del paisatge, la contaminació de les aigües, la degradació de la llengua, el pillatge del patrimoni cultural, la dilapidació de les nostres fonts de riquesa... cal edificar una veritable Estat Autònom que permeti l'arrelament del futur autogovern dins la realitat social de les Illes. I serà des d'aquella estructura d'Estat Autònom que el nostre autogovern podrà afrontar qualsevol actitud del poder central que vagi en contra dels interessos dels pobles insulars.

I nosaltres que tenim la ferma voluntat de governar la Mallorca del futur, hem començat ja també a elaborar per a la nostra terra un projecte d'Estat.

El passat dia 29 de març va tenir lloc a la seu del PSM de Ciutat una roda de premsa per parlar sobre les tasques dutes a terme pel partit durant aquest primer any d'ajuntaments i òrgans preautònoms democràtics. En el número següent parlarem de l'actuació del PSM a les institucions preautònoms.

"Curial Edicions Catalanes
us anuncia una
novetat important:

La primera enciclopèdia
manual en llengua
catalana"

C. O. P. E.
MALLORCA

**RÀDIO
POPULAR
DE MALLORCA**

és popular i és
de Mallorca

El nostre socialisme

Crear i consolidar un partit és una tasca plena de dificultats. Molt més si aquest és independent de "centrals" que des de Madrid el dirigeixquin. Aquest és el cas del P.S.M., avui per avui l'única organització política neta a Mallorca, i dirigida únicament pels seus militants mallorquins.

Després de la Guerra de 1936, el P.S.M. és l'única organització política autòctona que ha aconseguit superar crisi, intents d'absorció per les "alternatives de poder", condemnes a la marginació grupal, i ha arribat a l'actualitat en plena fase expansiva i de consolidació. Sovint, ens han comptat els dies que ens quedaven de vida, fins i tot s'han preparat per assistir al nostre enterrament. Afortunadament han errat.

El panorama polític mallorquí sense la presència del P.S.M., seria la trista repetició del debat electoralista que a "la Cort" fan els partits espanyols. L'existència del P.S.M. dona entitat pròpia a la vida política mallorquina. Mentre hi hagi P.S.M., i esper que sigui per molts d'anys —el poble de Mallorca tendrà un

arma per oposar-se al caciquisme i al sucursalsisme. La nostra responsabilitat és molt gran: consolidar una força política que únicament ha de passar comptes davant el poble mallorquí, i des de posicions socialistes i al servei de les classes populars.

El nostre socialisme, és fruit d'un llarg procés de maduració que començà molt abans de la mort del dictador, molt abans que qualsevol partit que ara pretén monopolitzar el socialisme a Mallorca hagués pogut obrir sucursal. El nostre socialisme té les arrels en aquells homes que com Emili Darder, Gabriel Alomar o Joan Sanxo compregueren que el nacionalisme a Mallorca seria encapçalat per les classes populars o no n'hi haurà.

Es lamentable que homes que no tenen per garantia de socialisme més que un trist carnet de partit o una trista acta de conseller, es dediquin a donar certíficat de socialisme, o a jutjar frívolament els posicionaments del nostre partit, sobretot quan no segueixen els camins que ells voldrien.

Però encara és més lamentable que a

aquestes veus se n'afegueixin d'altres procedents de l'interior mateix del P.S.M., que esforçant-se a crear una imatge de dretanització del P.S.M. actual, o fins i tot negant el caràcter socialista d'alguns o de tots els membres de l'actual Executiva, fan el joc de manera descarada als que voldrien que fos un fet l'esfondrament del partit, i la reclusió definitiva del nacionalisme d'esquerra mallorquí dins les activitats culturals i literàries, restant així la política mallorquina com a feu dels partits espanyols.

Tot partit polític per funcionar necessita una mínima cohesió, una mínima voluntat d'actuació homogènia i unificada; quan manca aquesta voluntat, quan s'abandona el treball constructiu a l'interior del partit i es té com a preocupació principal el qüestionament públic de la major part d'actuacions de l'Executiva actual, el que s'està fent en definitiva és qüestionar la pròpia existència del partit. És a dir, un flac favor al socialisme i al nacionalisme.

Mateu Morro

Sa primavera ha arribat a

En models exclusius de:

Antonio Ponze
Atasi
Bop
Escola
Enrique Caminal

Hit Parade
Margarita Nuez
Martela Brazzy
Nina Ricci
Pertegaz

Pier Carden
Susana
Tanagra
Zebedia...

**Sa perla
boutique**

Banc de S'oli
Rubi, 12 Ciutat de Mallorca

LLEGIU

ÚLTIMA HORA

DUES EDICIONS DIÀRIES

ANTIGA IMPREMTA

oler

TREBALLS COMERCIALS,

EDICIONS DE LLIBRES,

POSTERS, ADHESIUS...

C/. Arquitecte Reinés, 2-4 - Telefon 214431 - Ciutat de Mallorca

TOTS ELS LLIBRES DEL DIA DEL LLIBRE '80 AL VOSTRE LLIBRETER

LA FI DEL CAGAELÀSTICS

Poesia política anònima
1939-1979
A cura de Joan Crexell

EL CANÇONER GROC

Tots els poemes cantats per
Celdoni Fonoll

LA CUINA DE L'ÀVIA

A cura de Llorenç Torrado
Il·lustracions de
Francesc Artigau
2ª edició

KYPARISSIA

Poemes de
M. Angels Anglada

LA VOLTA EN CARRO ALS PAÏSOS CATALANS

Pròleg de
Josep M. Espinàs

SÍNTESI D'HISTÒRIA DE LA LITERATURA CATALANA

Jaume Vidal i Alcover

EL FET NACIONAL A TRAVÉS DE LA HISTÒRIA

Fèlix Cucurull

SOCIALISME I NACIONALISME

James Connolly

Col·lecció L'Esparver

EL CORSARI NEGRE

Emili Salgarí
Traducció de Jaume Creus

EL CASTELL DELS CÀRPATS

Jules Verne
Traducció de M. Antònia Oliver

HUCKLEBERRY FINN

Mark Twain
Traducció de Joan Fontcuberta

VINT MIL LLEGUÉS DE VIATGE SUBMARÍ

Jules Verne
Traducció de Jaume Creus
2 volums

LA CRIDA DEL BOSCH

Jack London
Traducció de
Antoni Rovira i Virgili

EDICIONS DE LA MAGRANA

Mallorca i la immigració

per: Mateu Joan Florit

Crec que convé en aquesta qüestió que és de vital importància per a l'esdevenidor del nostre poble parlar amb sinceritat, no amagar res del que pensam. Crec que seria un greu error intentar ser oportunista, dissimular el nostre pensament tractant falsament d'afalagar algú i seria una il·lusió creure que això pot servir d'alguna cosa. De manera que, fidel a la trajectòria del meu partit, que en tota ocasió ha intentat dir la veritat del que pensàvem —dir la nostra veritat, que potser no és la veritat absoluta, evidentment—, ara també diré exactament el que crec sense dissimular absolutament res del meu pensament. Em referiré doncs, als aspectes fonamentals que em sembla que són previs per poder tractar els problemes que planteja el fenomen immigratori a Mallorca i que són els que em sembla que han de determinar l'actitud de tots plegats.

QUI ES MALLORQUÍ?

Se n'ha parlat molt, però no és sobre precisar-ho una vegada més. És la qüestió de qui és mallorquí. Nosaltres no estem d'acord amb l'estògan falsament simplificador i potser electoralista que diu: "Es mallorquí qui viu i treballa a Mallorca". Aquest no és el nostre criteri. Per nosaltres, benvinguts tots els que conviuen amb nosaltres a la terra mallorquina: però per a nosaltres són mallorquins els qui, a més de viure aquí i de treballar aquí —condicions que acceptem— volen ser-ho, i em sembla que aquesta voluntat és l'aspecte més important de tots, per això, no n'hi ha prou d'haver nascut a Mallorca. És possible que hi hagi persones nascudes a Mallorca i que han nascut en un medi familiar d'altre cultura i que no vulguin ser mallorquins. I bé, nosaltres respectem aquesta voluntat. Creim que en aquesta qüestió no hi pot haver la més petita coacció, la més petita obligació per a ningú. Desitjarem que tots volguessin ser mallorquins però respectem els qui no vulguin ser-ho. Evidentment, Mallorca pot tenir forasters, exactament com en tots els països del món hi ha estrangers que no es volen naturalitzar, que no volen identificar-se amb el país on viuen fins i tot si han decidit viure-hi i morir-hi; fins i tot si han decidit de no deixar-lo mai més. Però a ningú no és pot obligar a canviar la seva identitat nacional. Dit això, i establert el que determina la condició de mallorquí als immigrants és la seva voluntat de ser-ho, jo afegiria que per a nosaltres, aleshores, els altres aspectes i les altres qüestions són secundàries. Per a nosaltres es pot ser mallorquí i parlar castellà cada dia per no haver assolit la facilitat necessària per a parlar en la nostra llengua, i això no té cap importància al nostre entendre. Cal, des del nostre punt de vista, la màxima flexibilitat entorn de totes les qüestions relatives a l'ús de les llengües en aquest moment utilitzades a Mallorca. Creim també que es pot ser mallorquí sense que t'agradi els balls mallorquins i en canvi t'agradi el "flamenco". Creim que es pot ser mallorquí sense tenir cap devoció a la mare de Déu de Lluc i en canvi tenir devoció a la Macarena. Tot això són qüestions de segon ordre. El que és important és la voluntat de ser-ho.

LA COMUNITAT

Volem que la integració es realitzi i que sigui total. Naturalment això és un objectiu. Un objectiu que convé que quedi ben clar. Ara bé, dit això, també hem de dir que convé que aquesta integració sigui progressiva, tan progressiva com calgui, i que ha de fer-se amb tot el respecte pels drets de les persones individuals. Exactament com, deia fa unes setmanes, no hi ha d'haver cap coacció per ser mallorquí, no pot haver-hi cap coacció per integrar-se a la societat mallorquina. Per tant cal distingir en aquest aspecte el que és el nivell individual i el i-vell col·lectiu. A nivell individual totes les possibilitats queden obertes i el qui no vulgui integrar-s'hi mai, encara que hagi nascut aquí, està en el seu perfecte dret i nosaltres el respectem. Ara bé, nosaltres volem la integració a nivell col·lectiu; aquest objectiu final sí que ha de quedar ben clar. No volem que Mallorca es converteixi en un país com el Líban o un país com l'Ullster. I no ho volem per egoisme propi, sinó perquè creim que això seria desastrosos per a tots els qui visquéssim a Mallorca, quan deim Mallorca ens podem referir a tots els països on és parlada la nostra llengua. Creim que un país dividit en dues comunitats, un país en el qual no s'ha arribat a realitzar aquesta unitat bàsica que és la igualtat nacional, és aleshores un país on hi ha plantejats problemes molt greus i que tots els altres problemes sien de la casta que sien queden agreujats per aquesta situació. Aleshores, amb aquesta premissa evidentment queda clar que no volem renunciar a la nostra pròpia identitat: que no volem acceptar aquella dita mallorquina que "convindats venegren que de casa em tregueren". Aspiram, doncs, amb tots els respectes per la llengua castellana, que arribi un dia que aquesta deïd de ser una llengua d'ús quotidià a Mallorca. I aquest objectiu ha de ser la meta final de tota la nostra tasca en aquest sentit.

COM ACONSEGUIR LA INTEGRACIÓ?

Finalment cal parlar dels mitjans a través dels quals la integració que nosaltres desitjam, absoluta, però també com de la progressiva, pot realitzar-se. És evident que la manera d'aconseguir la integració és que hi hagi en primer lloc, que hi hagi realment una voluntat integradora per part del mallorquí, i aquesta voluntat integradora exclou tot paternalisme, tota inhibició, tot complex d'inferioritat en l'aspecte lingüístic. Hi ha d'haver també és clar l'acollida a l'escola. El sistema educatiu és absolutament bàsic per realitzar aquesta integració.

LA COMUNITAT BENE-FICIADA.

Un altre aspecte és de si hi ha hagut una comunitat més beneficiada que l'altra pel fet de la immigració a Mallorca. Hem d'eliminar tots els complexos de culpabilitat, i tots els intents de paternalisme, i ha de quedar clar que en la situació actual, les dues comunitats no tenen res a agrair-se mutuament. La immigració no ha estat per a Mallorca cap benefici, a fi de comptes. En el balanç el passiu és superior a l'actiu, però igualment els immigrants no ens deuen res a nosaltres. Per Mallorca hauria

estat preferible probablement una altra casta de creixement econòmic, una altra casta de desenvolupament que no hagués fet necessària aquesta immigració massiva. Tendríem ara menys problemes. Potser hauríem tingut un creixement menys ràpid, i potser hauríem tingut dificultats, però segurament ara tendríem menys problemes respecte a l'atur, respecte a l'estructura de les empreses, respecte a la concentració de població a l'àrea de la Ciutat, menys problemes respecte a la manca de recursos naturals bàsics com és, per exemple l'aigua, menys problemes sobre la destrucció del medi ambient, menys problemes de marginació produïda per l'alcoholisme... i tants d'altres. Jo crec que avantatges econòmics d'aquest flux de mà d'obra a Mallorca queden àmpliament neutralitzats pels desavantatges a què feia al·lusió. Però si per a Mallorca això no ha estat cap benefici i, per tant no hem d'estar en una posició d'inferioritat d'haver d'agrair, i no hem de sentir-nos culpables de res, tampoc els immigrants no ens deuen res. Han vingut voluntàriament, en l'han vingut perfecte dret a la lliure circulació dins l'Estat, i aquest dret és un dret legítim. A més nosaltres aspiram a que aquest dret es pugui estendre, el dia que l'Estat espanyol formi part de la Comunitat Europea, a tots els pobles d'Europa, i a més, és una manifestació del dret natural més bàsic, com és el dret que tots els homes tenim sobre la terra.

Queda clar, per tant, que els immigrants han vingut aquí en el seu perfecte dret. Han treballat aquí i amb llur treball han guanyat el seu salari. Ningú no els ha regalat res. El que han aconseguit és gairebé sempre el fruit del seu esforç. Per tant, ells tampoc ens han d'agrair res a nosaltres.

Si cap beneficiat hi ha hagut, i hi ha encara, me sembla que ha estat l'Estat, la burocràcia estatal, que amb el mal govern els ha obligat a deixar la seva terra i que aquí no ha fet res per acollir-los.

COM ACONSEGUIR LA INTEGRACIÓ?— Finalment cal parlar dels mitjans a través dels quals la integració que nosaltres desitjam, absoluta, però també com de la progressiva, pot realitzar-se. És evident que la manera d'aconseguir la integració és que hi hagi en primer lloc, que hi hagi realment una voluntat integradora per part del mallorquí, i aquesta voluntat integradora exclou tot paternalisme, tota inhibició, tot complex d'inferioritat en l'aspecte lingüístic. Hi ha d'haver també és clar l'acollida a l'escola. El sistema educatiu és absolutament bàsic per realitzar aquesta integració.

Aquesta competència en matèria d'ensenyament ens crea enormes dificultats, tal com estam veient ara, per exemple, amb motiu del projecte d'autonomia universitària, en virtut del qual, si s'aprova tal com ha estat redactat pel govern, ens trobarem que en l'ensenyament universitari regularem sobre la situació actual, perquè n'hi haurà prou que hi hagi un sol alumne a una classe que reclami que la classe s'ha fet en castellà perquè ens sigui impossible utilitzar

(Continúa pàg. 14)

L'objecció de consciència al servei militar

El proper 11 de gener el Consell de Ministres acordà enviar a les Corts per a la seva aprovació l'Avantprojecte de Llei Reguladora de l'Objecció de Consciència i de la Prestació Social Substitutòria del Servei Militar. Amb aquesta decisió se compleix el manament constitucional que determina la legalitat de l'Objecció de Consciència a l'Estat espanyol.

El Govern reconeix així l'existència d'un Moviment que començà l'any 1959, amb la negativa a "vestir l'uniforme militar per part d'un grup de Testimonis de Jehová, que se refermà i prengué una força desconeguda fins llavors, quan, l'any 1971 es declarà el primer objector catòlic: José Benza, i que ha anat creixent aquesta darrera anys amb la formació de grups d'Objectors de Consciència per tots els indrets de l'Estat.

Els objectors feia temps que veníem manifestant al Govern la necessitat de la promulgació d'un Estatut d'Objecció de Consciència i fins i tot, per si un cas el Govern no tenia massa clar què era, i és, l'O.C., li férem arribar, mitjançant Justícia i Pau, l'any 1977, quan s'estrenà el nou parlament democràtic, una proposta de llei per incloure l'O.C. a un punt constitucional amb un estatut jurídic i en base a un Servei Civil. Hem de dir que la lectura del nostre projecte, si és que l'arribaren a llegir, no els serví de gaire, un pic vist el projecte que els proposen. Gairebé sembla que ambdós avantprojectes partin de coses distintes.

Quina fou la nostra reacció quan ens assabentàrem de l'Estatut que ens vol aplicar el Govern? En principi s'ha de dir que nosaltres no esperàvem res bo, encara que tampoc res tan dolent, de la UCD. Gairebé l'Estatut que proposa el Govern no recull cap dels 12 punts mínims elaborats del Moviment d'Objectors de Consciència com a indispensables per acceptar un Servei Civil.

Una vegada coneguda la decisió del Consell de Ministres, el Moviment d'Objectors de Consciència de Catalunya, el més nombros i arrelat de tot l'Estat, redactava, al Casal de la Pau de Barcelona, un comunicat de premsa per tal d'advertir de les greus deficiències, inadmissibles pel moviment, de què pateix aquest projecte del Govern. De fet,

ja hi ha grups que han manifestat el seu rebutjament si al seu pas pel Congrés no és modificat substancialment. El Grup de Madrid és un dels que han decidit rebutjar la llei ja ara.

Vegem quins són els motius d'aquest rebutjament: —Accepta únicament com a motius d'Objecció de Consciència els religiosos i ètics; deixant de banda els motius filosòfics, socials i polítics.

—Estableix una "Comissió Nacional" o Tribunal per evitar que puguin objectar les persones que no els agradin.

—S'estableix com a durada del Servei Civil el doble que el militar, el que suposa un càstig i una discriminació per a l'objector.

—Restringeix les llibertats i els drets públics reconeguts a tots els ciutadans per la Constitució.

Això són els motius més importants.

Als quals no podem renunciar sense fer traïció a la nostra consistència, la qual els volen jutjar; en justa reciprocitat nosaltres demanem que se jutgi la nos-

tra consciència de soldats, segur que tots seríem declarats inútils totals.

Els Objectors de Consciència no volem, en absolut, cap privilegi ni un, que no signifiqui que siguem masoquistes, ni que conforquem el servei a la comunitat a la qual pertanyem amb un servei a interessos privats o privatis de grups detentadors del poder.

Nosaltres demanem únicament treballar en serveis veritablement útils al poble i que no suposin una càrrega més per a ell. Volem estar en tot moment al seu servei, en contacte amb ell, desenvolupant feines que millorin la seva vida o que al manco la possibilitin.

Nosaltres no rebutjam el control del poble damunt el Servei Civil, ben al contrari, desitjam la seva continuïtat, inspecció, la seva crítica, no ens volem transformar en un grup absent de les preocupacions i problemes comunitaris. Volem contribuir, a mida de les nostres forces, a cercar solucions. Allò que nosaltres sí que rebutjam amb totes les nostres forces és que se'ns vulgui

aïllar, que se'ns vulgui transformar en un grup marginal, que se vulgui evitar que donem explicacions de la nostra postura —que sabem que molts encara no comprenen— que discutim amb el poble si lo que nosaltres proposam és possible o no, que se vulgui evitar en definitiva la possibilitat que el poble ens comprengui, ens accepti i ens doni el seu vital suport. Ens negam a servir a un govern determinat, encara que el respectem sempre que hagi estat elegit pel poble —la qual cosa significa que respectem la democràcia i que sabem que poble i democràcia van sempre junts—. En definitiva, proclamam la nostra única i total fidelitat al nostre poble, perquè els governs passen però els pobles queden.

I nosaltres no veim intencions clares al Govern de l'UCD. Aquest ha manifestat la seva voluntat de fer un Estatut semblant als que existeixen als països europeus i, dissortadament, de tots els vigents a Europa ha triat el pitjor: el francès. I així, un pic més, el govern es nega a solucionar els problemes i es conforma en posar pegats, per tal de veure si així podrà aguantar més temps dirigint l'Estat. L'UCD va a Alemanya per mirar d'aplicar a Espanya els mètodes policials alemanys, perquè no fa el mateix amb l'Estatut alemany de Servei Civil? Senzill, perquè això resoliria el problema de l'Objecció de Consciència quasi definitivament i, és clar, nosaltres sospitam que al Govern no li interessa resoldre veritablement aquest problema. El Govern vol condemnar els objectors i ho vol fer de manera que sembli que els ajuda.

Nosaltres estem disposats, com sempre, a lluitar i pressionar per aconseguir un Estatut millor, sempre amb coherència amb els nostros desitjos d'un Servei Civil per la Pau.

SI VOLEM LA PAU, NO PREPAREM LA GUERRA.

Joan Bauçà Mates
(Objector de Consciència)

Empresa i societat

Una de les peces integrants del sistema econòmic actual és l'empresa, que juntament amb la resta d'elements forma el sistema econòmic d'avui dia.

La reunió empresarial que hi ha haver a Ciutat promoguda per la CAEB, va tenir molta de concurrència, una 3.000 empresaris de tot tipus anaren a escoltar els Srs. Barceló i Ferrer Salat, que és quasi un popular de la televisió.

El Sr. Barceló, que aspira a fer-se el representant de tot l'empresariat de les Illes, si pot, i tal volta qualque cosa més, si cau, té oposada a la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca PIMEM formada per empresariats modest i possiblement associat de més enllà a aquesta patronal.

Pel seu president la CAEB, es va definir com a la patronal de la gran empresa, partidària de la unió, sota la seva direcció, de tots els empresaris, siguin de la "mida" que siguin sense discriminació de cap tipus; insistí en els temes clau que poden centrar els debats generals de l'empresariat avui: els impostos excessius, sobre tot els municipals, la conflictivitat laboral amb abundants càrrecs al món obrer i a la seva lluita, la situació socio-econòmica actual, etc., les referències al govern foren favorables en general.

Un acte del més qualificat signe dretà, des de quasi el mateix moment que començà a xerrar en Ferrer Salat la gent anava sortint tot i essent pràcticament la "figura" de la nit. No cal dir que des de la primera paraula fins a la darrera tot es va fer en castellà i que no es feren pràcticament referències al procés autonòmic que està en marxa a les Illes.

La seva postura és clara, aquesta "unió" empresarial vol fer un bloc de cohesió "d'interessos" sense penetracions alienes que poguessin esser perilloses per a una consciència clarament conservadora.

Jo crec precisament tot al contrari, que una de les premisses més importants avui per al petit i mitjà empresari és esser conscient del lloc que ocupa a l'espai econòmic, estar a l'ombra de les multi-nacionals i de les concentracions monopolístiques és perillós. Els dictats del mercat responen quasi sempre als interessos dels grans i mai específicament als dels petits que es veuen obligats a fer esforços i malabarismes d'adaptació, en el transcurs de la seva existència si es vol llarga. L'actualització tècnica exigeix continuament renovacions i despeses, formacions professionals de l'empresari i dels treballadors. La concentració de capital a les Grans els permet dominar pràcticament tots els ressorts de l'economia mitjançant les branques, informacions, etc. de què disposen, cosa que no podrà fer mai un petit empresari, si no és per les associacions de petits específiques, i conscienciant-se realment de la seva posició de classe, fent valer els seus interessos i reivindicant l'espai que li pertany clarament.

Res convé menys que un "economicisme" pur per a un futur desenvolupament, en tenir una prova en lo succeït aquests anys passats.

Guillem Adrover Salas.

Guillem Adrover Salas

DIFONDRE "MALLORCA SOCIALISTA" ES PARTICIPAR EN LA LLUITA DEL NOSTRE POBLE

Si heu de comprar cap electrodomèstic veniu a

"SUPERMERCADO DEL ELECTRODOMESTICO"

* CUINES, * NEVERES, * MAQUINES DE RENTAR, * TELEVISORS, etc.

Carrer Blanquerna, 53. — Ciutat de Mallorca

Plantejaments guerrillers a Centreamèrica (II)

per Carlos Manera

El plantejament de la lluita guerrillera no està dirigit a un nucli de privilegiats: al contrari, la base ideològica de la guerrilla comporta la preparació militar i, sobretot, política de la població. És precisament per això que els exèrcits guerrillers disposen d'un braç polític que realitza aquesta missió de conscienciació i ensinistrament, i de lluites a tot nivell en el marc certament estricte que disposa una ciutat.

Com es va demostrar en el cas de El Salvador, on la lluita de la guerrilla al camp és relativament petita comparada amb la guerrilla urbana, potent i ben solidificada, encara que desdubta de moment (1). Però el que és fonamental recalcar és que la guerrilla utilitza les vies urbanes per fer-se conèixer a la població pública, mitjançant accions molt concretes (ocupacions d'edificis oficials, esglésies i recurrent a l'ajusticiament de membres assenyalats del règim repressor); i paral·lelament, perquè la ciutat es vagi preparant a la tàctica guerrillera.

Per consegüent, a una acció militar se li afegeix, implícitament, una preparació —mal prou— política: saber per què es lluita, i què es va a aconseguir amb la victòria. Labor, per tant, difícil per la perillositat que implica treballar en terreny desfavorable per a la guerrilla: prop dels agents de la repressió, i amb major perill d'infiltració que a l'àrea rural.

Malgrat tot, les guerrilles dels països centroamericans han comprès que el "pla" (seguint la terminologia guevarista), és bàsic; i encara més, que els seus cops definitius s'han de donar justament en aquest "pla", a les ciutats. Llevat d'acions molt concretes, tota la tàctica guerrillera és dirigit definitivament a donar cops a les zones més poblades, i amb preferència a les capitals, vist l'impacte que això suposa internacionalment. Per això hauríem de distingir clarament les condicions geogràfiques dels països. Honduras o Guatemala, per exemple, disposen d'una extensió que permet establir una reraguarda militar disposada en forma de "focus", a les muntanyes. Les seves condicions morfològiques, d'altra banda, ho permeten.

El Salvador, vista la seva poca extensió, crea unes condicions més apropiades per a desenvolupar la guerrilla urbana. Però, insistim, l'agre és bàsic perquè hi triomfi el moviment guerrillera. No oblidem mai que Centreamèrica viu de l'agricultura, i la seva població activa es dedica majoritàriament al camp. No obstant això, el "focus" rural corre freqüentment el risc de quedar aïllat o anihilat si funciona tot sol, sense un suport logístic a la ciutat, sense una labor política a la població, sense copejar l'àrea urbana per desconcentrar les forces repressores.

Però jo voldria arribar a un punt que quedà esbossat anteriorment. Aquest punt seria l'aspecte ideològic. Ja hem dit que la guerrilla realitza accions més o menys espectaculars en el cas urbà; però a part d'aquests fets quasi estrictament militars, desenvolupa una estratègia revolucionària de conscienciació.

Les bases programàtiques d'aquesta preparació contínua mitjançant comitès obrers clandestins, serien:

1.— Per un costat l'antimperialisme. En tal sentit, n'hi ha prou d'examinar la història de les repúbliques centroamericanes, per assabentar-se del seu sotmetiment clar (casos de Guatemala, Honduras o El Salvador) o mig amagat (casos de Costa Rica o Panamà) a l'imperialisme americà.

2.— Per tant, un plantejament antiparlamentari, comporta, de fet, un nacionalisme revolucionari propugnat per les organitzacions populars, nacionalisme que s'expressa primordialment en l'angle econòmic, amb l'exigència d'una veritable reforma agrària, ja que el problema més acut és la tenència de la terra. El quadre que adjuntam (2) ens dóna una idea de les condicions de precarietat a què estan sotmeses les repúbliques centroamericanes:

PRODUCTE NACIONAL BRUT "PER CAPITA"

	Valor absolut (en dòlars)	Taxa de creixement (1965-74)
Panamà.....	1.000	3,70/o
Costa Rica.....	840	3,70/o
Nicaragua.....	670	1,50/o
Guatemala.....	580	3,80/o
El Salvador.....	410	1,00/o
Honduras.....	340	2,20/o

El problema agrari ha facilitat que els guerrillers tinguin una espècie de "reraguarda" a zones molt determinades de la muntanya. Quan es produeix la pressa d'una població per part de la guerrilla, aquesta recorre al refugi dels seus sectors de seguretat rural, al moment de la retirada. El cas recent del "Ejército Guerrillero de los Pobres" de Guatemala, perseguit després d'una acció de les seves columnes, és molt clar. No hi va haver forma de trobar les guerrilles, malgrat que la labor de seguiment o persecució a càrrec de la força aèria i dels regiments de "rangers" especialistes en la lluita antiguerillera. Després de la pressa d'una població, el judici popular i ajusticiament de personatges claus del règim de Lucas Romero, la columna guerrillera es refugià a les muntanyes.

Això ens dóna una idea més concreta del fet que la terra és el principal problema a resoldre, ja que en existir tal repressió contra el camperol, aquest no dubta a donar el seu suport incondicional a la guerrilla que opera a la seva zona.

Continuarà

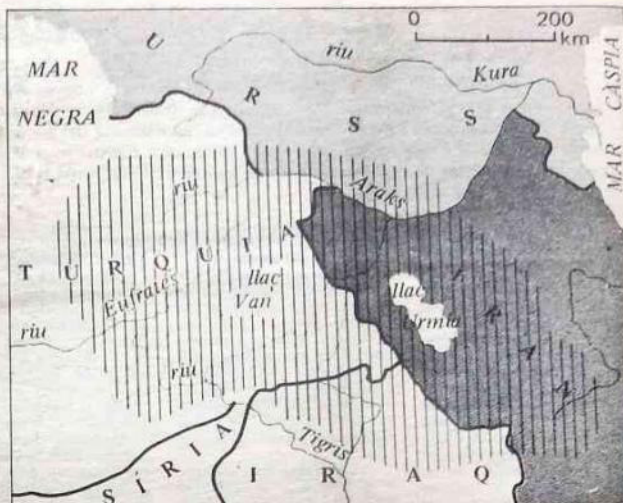
NOTES

(1).— Referent a això, hem d'assenyalar que el comandant Juan Ramón Medrano, membre de l'Estat Major del "Ejército Revolucionario del Pueblo" anuncià a Brussel·les que els tres moviments armats existents a El Salvador (ERP, FPL, FARN) han iniciat ja un debat per elaborar una estratègia conjunta d'acció.

El KURDISTAN, una nació trossejada

El Kurdistan és el nom d'una regió del SW d'Àsia que ha causat problemes al règim de Khomeiny a l'Iran.

Els diaris n'han parlat fent esment de "minories autonomistes". Però els kurds de l'Iran són devers cinc milions sobre un territori de un poc més de 125.000 km². I aquesta "minoria" s'estén, per damunt les fronteres que la divideix imposades pel repartiment que se n'han fet els estats veïnats: Més de vuit milions de kurds a Turquia damunt prop de 230.000 km²; tres milions a l'Iraq damunt devers 76.000 km²; prop d'un milió a Síria en un territori de 19.000 km². I a l'únic estat on són reconeguts, 350.000 kurds en un territori de 10.000 km². Total: Uns setze milions d'habitants i un territori de 500.000 km².

Víctimes del repartiment de l'Imperi Otomà a la fi de la Segona Guerra Mundial i amb una història que recula fins als medes, precursors dels perses després de convertir-se a l'islam servaren la independència entre els àrabs. El segle XIX els turcs els sotmeteren, i el segle XX ha vist la lluita d'aquest poble per la seva independència amb un seguit de rebel·lions nacionalistes.

UN SEGLE DE REBEL·LIONS

Turquia reprimí amb ajuda francesa i anglesa la rebel·lió kurda posterior al no reconeixement de la independència reconeguda al Kurdistan pel tractat internacional de Sévres (1920): es calcula fins al milió de víctimes kurdes de matances a mans turques. El 1930 i 1937 noves rebel·lions i noves matances (el darrer cop 50.000 kurds cremats vius).

A l'Iraq: revoltes del 1919 a 1930 i a 1932 a 1945 quan contribuïren al fracàs de la monarquia hashemita instaurada pels anglesos. Del 61 al 75 tornen a la lluita fins a alliberar una població d'un milió de persones sobre 35.000 km², entre 1965 i 1975. El tractat d'Algèr (1975) entre Iran i Iraq tanca la frontera per als rebels d'ambdós països i posa fi a l'ajuda del

xa al moviment revolucionari kurda.

A l'Iran: El 1945-46 sota la direcció del Partit Demòcrata Kurd (PDK), sostingut per la URSS, s'instaura la república kurda de Mahabad, la qual al cap d'un any és atacada i dissolta per les forces iranienes amb ajut nord-americà i anuència soviètica. Set anys més tard (1952) el PDK trau a unes eleccions a la part iraniana entre el 50 i el 99% dels vots: les autoritats les anul·laren i imposaren el nou governador religiós xiaita (els kurds són majoritàriament sunnites). Etc, etc.

ESPOLIACIÓ I GENOCIDI

Com s'han pogut mantenir fins avui? A part de la seva voluntat nacional hi ha ajudat que el seu país físicament és molt muntanyós (amb altures superiors als 3500 m.), molt seccionat per gorges abruptes i d'accés difícil; això els ha protegit.

Perquè no se resol aquest problema internacional? Perquè mantenen els estats ocupants les fronteres actuals si tot són muntanyes pobres? Doncs perquè l'Iran n'extreu el 50 per cent de la "seua" producció de petroli; l'Iraq n'extreu el 74 per cent i Síria n'extreu la totalitat del "seu" petroli. Tot això deixant de banda la importància

estratègica de la zona.

Mentres, la vida mitjana dels kurds és entre els 22 i 24 anys. Un 80 per cent són analfabets i, per exemple, a Turquia si la renda per càpita era de 400\$ el 1970, la dels kurds era de just 30\$. Vora els camps petrolífers viuen de l'agricultura i la ramaderia nòmada i l'artesania a cases míseres sense llum elèctrica ni cap comoditat.

El 80 per cent no coneix cap més llengua que el kurd (llidioma els primers documents coneguts del qual són del segle VII). Però el kurd és prohibit a Síria, l'Iran i Turquia. Al darrer estat esmentat fins i tot el mot "kurd" és perseguit. O sigui, genocidi cultural.

D'altra banda l'Iraq està procedint de fa anys a un trasllat en massa de poblacions kurdes al sud del país per mestissar-les i diluir-les entre els àrabs, mentre envia àrabs a les zones kurdes riques en petroli i a les zones frontereres conflictives amb l'Iran, Síria i la part iraquiana de Turquia, de terror contra els kurds (deportacions de 1932).

"DEMOCRACIA" ISLAMICA

Actualment a l'Iran, on el PDK té el suport del Partit Comunista (Tudeh), de Dimecras Negre, dels Fedayin El Khalif i dels "guajidins" (musulmans ra-

dicals entrenats pels palestiniens), els nacionalistes kurds que combaten el xa han vist com el nou règim segueix exactament igual sense reconèixer-los i atacar per l'exèrcit aliats "Imperial" s'han hagut de refugiar de bell nou a les muntanyes per tornar prendre força, perquè les esquerres polítiques i l'oposició democràtica no els han fet costat, tot i que de fet ja han estat autònoms durant sis mesos; els han fet tornar fugir de les seves ciutats (Sanandaj, Pavah, Saqqez, Kermanshah...) cap a les muntanyes.

AFGANISTA I KURDISTAN

La hipocresia de la política internacional de les grans potències en aquest cas torna mostrar el llautó. (Vegeu sinó l'escàndol electoralista durant la Carter al voltant de l'Afganistà). Però la situació iraniana encara bull i l'ajuda soviètica als kurds, la lluita dels quals és tant política com econòmica: —combat nacional i pel socialisme—, no seria estranya i faria prendre un aspecte nou a la situació. Ja ho veurem.

No oblidem però que els blocs imperialistes enemics s'uneixen quan és en perill per mor d'un "tercer" el repartiment que s'han fet del món.

Antoni I. Alomar

COSES NOVES QUE TOTS HEU DE LLEGIR

AUGELLS ESQUIUS, per Gabriel Janer Manila, Miquel Rayó i Vicenç Sastre

FLORA DE MALLORCA, per Francesc Bonafé, tom III

EL REI PEPET, per Pere Capellà. Illes d'Or, n.º 124

APRENTATGE I ROMIATGES DEL JOYE MIQUEL COSTA, per Josep Sureda Blanes

Illes d'Or, n.º 125

PETITES SUBTILIESES I ENCARA MES COVERBÓS, per Victòria Ramis d'Ayreflor

Illes d'Or, n.º 126

FIGUES D'UN ALTRE PANER, per Maria Antònia Oliver. Raixa n.º 117

PRIMERA COMUNIO, per Antònia Vicens. Raixa n.º 118

SON LES DARRERES PUBLICACIONS, PER ARA, DE L'EDITORIAL MOLL

Distribució: LLIBRES MALLORCA

FORTUNY, 5. PALMA

ENQUESTA

Parlem de l'Ajuntament... d'Artà

Respon Jaume Morey i Sureda, 31 anys, llicenciat en Filosofia i Lletres (Filologia), exerceix d'administratiu en una empresa turística. És casat i pare d'una filla de cinc anys. Ocupa el cap de la llista de la candidatura "Independents d'Artà" que guanyà les eleccions del 3 d'abril amb 1.267 vots; UCD n'aconseguió 1.175, el PSOE 661 i el PCIB 93. En conseqüència el Consistori artanenc restà format per cinc regidors del Grup Independents, cinc d'UCD i tres del PSOE. A la sessió de constitució del nou Ajuntament i a l'hora d'elegir batle, Jaume Morey va tenir 9 vots (els 5 del seu Grup, els tres del PSOE que votaren a la descoberta, i 1 d'UCD) per 4 que la resta del Grup d'UCD donà al seu cap de llista Jeroni Cantó. Jaume Morey és militant del PSM i figurà a les llistes de candidats al Consell per l'esmentat partit.

—Quin tipus de pacte municipal se va establir? (Com es repartiren les diferents comissions?) Hi hagué un programa pactat?

—No hi ha pacte, almanco de manera oficial. Les possibles divergències entre el nostre Grup i el del PSOE no han estat obstacle perquè, a l'hora de prendre decisions en temes municipals, l'afinitat hagi estat gairebé absoluta. Nosaltres ens proclamarem clarament com una força no sotmesa a disciplina de partit però d'ideologia progressista i nacionalista. Això pot explicar que l'entesa amb el PSOE no hagi estat massa difícil mentre que amb el grup centrista les friccions hagin estat més aviat nombroses. En relació a les comissions he de dir que l'estructura que proposàrem era a base de delegacions perquè entenem, i creim que és així, que el sistema de comissions fixes és una deixalla franquista avui anacrònica. Les delegacions foren repartides per iniciativa nostra, després d'escoltar l'ofertament del PSOE que el brindaren sense haver-lo de demanar. UCD no va oferir res i després es quedà de no tenir opció a triar. D'aquesta manera organitzàrem el Consistori en quatre branques: governació, salut, cultura i urbanisme que, tot i que tinguin el nom de comissions, són simples formulismes perquè l'activitat s'exerceix a nivell de grup, com creim més adient en una situació de responsabilitats acceptades. Nosaltres i el PSOE som a totes i UCD a les dues primeres. A més, constituïrem la comissió d'Economia, coincidint amb la Permanent que està formada per tres Independents, un del PSOE i un d'UCD. No redactàrem programa. Nosaltres creim que, tenint la responsabilitat de dur la iniciativa, era el nostre programa, que en la nostra opinió és el més complet, el que havíem de tirar endavant i així ho fèrem. Una de les bases d'aquest programa era la redacció d'anàlisis sectorials com a base de l'actuació posterior. Presentàrem aquesta proposta al ple i malgrat fos aprovada per unanimitat, només l'hem complert nosaltres i el PSOE. UCD no n'ha fet cap.

—Com valorau el funcionament de l'Ajuntament al llarg d'aquest primer any?

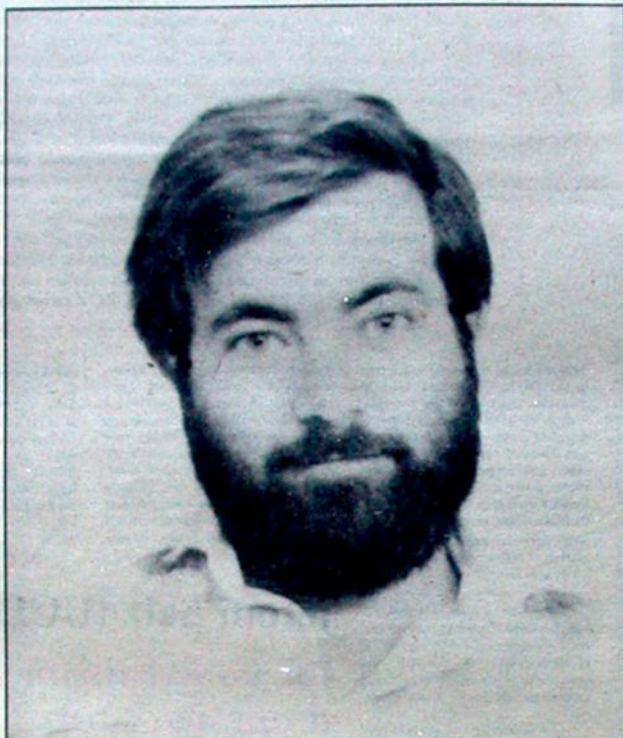
—Creim que el balanç és positiu i que el poble ha copiat bé el canvi d'imatge i maneres que hem procurat imprimir a l'Ajuntament. La nostra preocupació, més que anar a cercar resultats espectaculars, ha estat la d'instaurar un sistema de funcionament que resulti operatiu i capaç de respondre a les necessitats. Això, tot i ser un plantejament una mica abstracte, és un pla molt ambiciós i no és cosa que es pugui fer en un sol any, però anam fent i tenim la satisfacció de veure que comença a donar fruit i que el poble entén la nostra tasca.

—Quina és la situació de la hisenda municipal?

—No hi ha cap Ajuntament que no tingui dos Boques distintes on destinar cada una de les pesetes de les que disposa i el nostre cas no és una excepció a aquesta regla; però tampoc no és ni desesperat ni tan sols dolent. Tenim una certa disponibilitat i un equipament acceptable. Ara bé, no ens podem sotmetre a la dependència econòmica, consagrada per la legislació encara vigent i que fa que la qüestió financera continuï essent un obstacle de primera magnitud, especialment en Ajuntaments com el nostre on les forces progressistes som majoria.

—Fins aquí, quina ha estat la tasca feta en el camp cultural i en el de la normalitat?

—En ocasió del 31 de març, data que marca el 750 aniversari de la conquesta d'Artà pel rei en Jaume I, s'inicià tot un cicle d'actes culturals inspirats en un lema que jo definiria com a l'intent d'assimilació del fet de la conquesta, el seu significat al llarg de la història i la seva vigència i problemàtica actuals. Tot cap a un objectiu principal: la recerca col·lectiva de la nostra identitat com a poble. També acabarem la retolació en català de tots els carrers de la vila, seguint una tasca iniciada fa diversos anys o set anys. Des del primer dia que la legislació ho permeté (i des d'abans en el cas de les mesures comunicacions particulars amb els ciutadans), usam el català en els contactes amb els veïns: crides, circulars, convocatòries, comunicacions particulars, etc. El nostre Grup no ha presentat cap proposta al ple ni que no anés redactada en la nostra llengua, en la qual es fan, naturalment, les sessions.

ració lingüística?

—Quina és la participació popular en la gestió municipal i quins canals heu establert per facilitar-la?

—Tenc la satisfacció de poder dir que el nostre Grup és un model de participació. En base a aquesta experiència hem procurat integrar gent de fora a algunes tasques municipals i el resultat, no tan bo com esperàvem, és encoratjador. Al ple n'hem establert la possibilitat d'interrompre'l per facilitar la intervenció directa dels veïns. Si això no és tan intens com voldríem, crec que és per manca de resposta. També hem tingut esment d'informar al poble de les nostres activitats. Posàrem tres vitrines a llocs estratègics i hi posam l'ordre del dia de les sessions amb antelació suficient i, l'endemà de la sessió, hi posam un extracte, en català, dels acords; hem repartit circulars informatives casa per casa quan el tema ho requeria; hem mantingut un contacte obert amb els particulars que s'han dirigit a l'Ajuntament, i, no fa gaire, hem editat i distribuït un "Full Informatiu", redactat bàsicament en català, per tot el poble; per al començament d'abril tenim previst un míting on donarem compte públicament de la nostra activitat. He de dir, però, que la passivitat ciutadana és encara força notable.

—Com està el tema sanitari?

—Aquest tema és un dels més deficitaris de tots els pobles de Mallorca i el nostre participa plenament d'aquesta carència. Disposam d'ambulància i d'un petit dispensari per a un primer auxíli. El nostre Grup preveu proposar al ple una inversió per millorar l'equipament d'aquesta col·lecció assistencial, però mentre no s'iniciï una reforma global de l'estructura sanitària de tota l'illa, sempre patirem les deficiències actuals. En relació al sanejament, però, i exceptuant la depuració de les aigües residuals, la situació no és dolenta. Estam a punt de solucionar la protecció contra la contaminació dels aqüífers que proveïxen el poble, gràcies a la supressió de l'abocador de fems i a l'assistència del Consell i del Institut Geològic. També estam a punt d'entestir el sanejament i proveïment d'aigua potable a la Colònia de Sant Pere, si obtenim l'ajuda del Consell.

—El tema de l'urbanisme?

—Aquest tema tan preocupant per les raons que tots sabem, creim que podrà tenir l'instrument adequat amb les Normes Subsidiàries en fase de redacció mitjançant un concert amb el Consell. A finals de 1980 jo crec que ja en podrem disposar.

—El tema de l'urbanisme?

—Aquest, a Artà, és un tema clau: si bé a nivell de mitjà estam ben equipats (el Col·legi municipal de BUP s'ha convertit en Institut i funcionarà, com a tal, a partir del curs proper; tenim una secció de F.P. amb dues rames) encara que amb reserves (la F.P. pateix d'una deficiència estructural prou coneguda), en canvi en EGB i pre-escolar tenim la particularitat de ser l'únic poble de les Illes, i potser de tot l'Estat si miram densitats de població similars, on l'Administració es limita únicament a subvencionar parcialment els dos centres religiosos dels quals disposam. Això vol dir que tots els nins d'Artà han de pagar per anar a l'escola que l'Estat declara obligatòria i gratuïta. Tampoc no hi ha possibilitat d'exercir el dret, tan sagrat per a la FERE i altres patronals, d'elecció de centre: ho impossibilita el monopoli que l'església manté a la vila, naturalment amb la connivència del Ministeri. A Artà rein molt, perquè val més predir-ho amb humor, quan llegim certes exclamacions a la premsa. Les gestions que hem fetes per solucionar aquesta situació, que no dubt en qualificar d'escandalosa, no han donat cap fruit. En relació al tema, sembla que ni llei ni Constitució ens empaven. No m'estranyaria gens que el proper curs s'iniciï amb conflictes greus a causa de les contínues decepcions que ha sofert el poble. La darrera és el "si te he visto no me acuerdo" amb què han acabat les promeses electorals del senyor Cervera, avui Diputat per les Illes. El poble que habitualment s'ho empassa tot, comença a estar-ne fart de tocs per les barres en aquest tema. Això és una realitat fàcilment comprovable.

—Quins altres problemes principals teniu per resoldre?

—Mira, si parles de principals, cap altre com l'anterior.

JAUME SITJAR

Graduat Social

Assurances Socials
Assessorament laboral
Tràmits de pensions
Assessorament de petites i mitjanes Empreses
I tot el relacionat amb el món laboral i la Seguretat Social.

PLAÇA OLIVAR, 7, Principal - C
Teléfono 223370 - Ciutat de Mallorca

LLIBRERIA TURMEDA

Subministres escolars i didàctics

C/. Bisbe Cabanellas, 7a

Tel. 270866

Endemés dels llibres escolars de l'Ensenyament
PREESCOLAR - GENERAL BASICA - B.U.P. - COU
i F.P. hi trobareu tot tipus de llibres de divulgació

CORRESPONDÈNCIES COM CONSPIRACIONS

Vicenç Altaïó

Ciutat de Mallorca 1980

70 p. 300 ptes.

Distribueix: Ed. Moll i Llibres Catalans

Apt. 645 Ciutat de Mallorca

TELES MALLORQUINES I ROBA DE LLENGOS a CAN OLIVER

Carrer Victòria, 1
Tel. 631288 Soller

ments democràtics

del balanç d'aquest any i que sols realitzant els errors i cercant solucions mitjans econòmics i de l'endeu-

ment culpables, hem de reconèixer la participació ciutadana. És un error oferir les crítiques. Per això hem entès i associacions perquè participin en la nostra autonomia i esperit crític. La parti-

cipació popular és la major força que tenim per dur endavant el nostre programa ja que ens manquen canals d'informació i sobre tot, poder de reivindicació davant els poders centrals.

Com a aspectes positius hem de valorar la important política de normalització lingüística i cultural, utilitzant progressivament el català com a llengua de relació amb el poble, retolació dels noms dels carrers, cursos i conferències, festes, etc. També els intents de posar fi al caos urbanístic, a pesar de la important oposició de la dreta que ha provocat els enfrontaments més importants dins els Consistoris. El potenciament de les Cooperatives que estan agafant molta força, etc.

En definitiva, a pesar que a nivell de carrer possiblement ens sortirà una enquesta negativa, hem començat a fer funcionar unes institucions mortes i posat les condicions imprescindibles per treure uns fruits dins els propers tres anys.

Pere Sampol
Secretari Política Municipal

—No m'agrada fer comparacions. Em considero demòcrata, i punt.

—I estàs d'acord amb què, a pesar de la democràcia, Palma segueix sent una de les ciutats més brutes d'Espanya?

—No ho sé. Ja fa temps que no viatjo per Espanya però crec que Palma és una ciutat bastant bruta.

—I et consideres demòcrata.

—Sí, però no té res a veure amb una cosa amb l'altra.

—Clar, però, perquè enganyes, essent director d'EMAYA, un funcionari pel fet d'haver dit que Palma era una de les ciutats més brutes d'Espanya?

—Jo no vaig enganyar ningú, va ser el consell d'administració. Per altra part no se l'engaja pel fet de dir que Palma era bruta sinó pel context de les seves declaracions, bastant més àmplies, en sentit pejoratiu sobre l'actuació de l'ajuntament i de l'estructura de l'empresa sobre aquest tema.

—El que no deixa de ser menys democràtic que la simple opinió que Palma està bruta. Però deixem-ho ja, per-

què és una cosa passada i un poc personal. Digueu-nos, per acabar, quina ha estat l'actuació de l'ajuntament democràtic després d'aquest any de funcionament?

—L'actuació global de l'ajuntament? Positiva no ha estat. Tampoc m'atreveixo a qualificar-la de totalment negativa. Jo diria que ha estat simplement ineficaz. Tampoc nulla... Anem a veure...

No s'han donat resultats positius, això és, els que la gent esperava. Ens hem escudat en l'herència i en la manca de doblers. Hi ha hagut alguns fets així sí, molt negatius i que han tingut molta repercussió, com la reforma circular, la paraula, crec que la gent se sent decebuda, decebuda de la nostra actuació com a ajuntament, encara que nosaltres particularment, ens sentim, com a partit, satisfets de la nostra oposició. De tal manera que, si en aquest moment hi haguessin eleccions no donarien els mateixos resultats. Aquesta vegada sí que guanyaríem.

Santiago Miró

—Ha estat important haver posat en marxa la revisió del Pla General de Ciutat que en un dels seus aspectes suposarà resoldre la deficiència d'equipament que té la ciutat, i conservar i restaurar el nostre cas antic.

L'aprovació del Pla Parcial d'Es Puig, la contractació per al pla especial d'Es Jonquet, haver rescatat el polígon de Son Ferriol després de pagar un deute de 380 milions per tornar convertir en sòl rústic el que s'havia convertit en sòl industrial.

També ha estat important l'aprovació d'un pressupost per a l'adquisició de patrimoni municipal de sòl que es dedicarà a dotar d'equipament (escoles, guarderies, etc.) la ciutat.

El control que es du sobre les urbanitzacions clandestines i impedir l'especulació, etc.

les grans reivindicacions dels ciutadans i a més crec que s'ha de fer el projecte que guanyà el concurs. És veritat que els ciutadans no han reivindicat un projecte en concret, però tampoc no han ofert alternatives, o sigui que com dic s'ha de realitzar el projecte guanyador perquè crec que és el millor. Crec que contribueix a restaurar l'equilibri que es perdé en construir-se l'autopista. Torna la mar fins on arribava abans, contribueix a la conservació d'una zona monumental de la nostra ciutat. Dota la ciutat en general, i en particular una barriada com la de Sa Calatrava, d'una zona verda important.

Evidentment aquesta realització s'haurà de fer per etapes, les quals avui encara no són previstes, i sense que hagi de suposar deixar de fer

—I per als propers anys quina prioritat d'objectius veis?

—Crec que per al pròxim any tenint en compte que es comptarà amb un pressupost més gran, devers tres mil cinc-cents milions, serà possible la realització de més obres.

S'haurà d'establir un ordre prioritari quant a la neteja i sanejament, educació i cultura, vies i obres, sanitat, transport i un pla d'urgència a les barriades.

Començar a construir el Parc de la Mar, parc de les estacions, per a la qual cosa hem d'arribar a un acord amb la direcció general del patrimoni artístic de l'Estat i consell. La construcció del nou escorxador municipal. Creació d'un gabinet de premsa i un bolletí informatiu. Elaboració d'un reglament de participació ciutadana.

Tornant a la qüestió econòmica, és evident que moltes d'aquestes obres no seran possibles amb el pressupost que tindrà, en conseqüència, serà necessari l'aprovació de pressupostos extraordinaris i l'emissió de deute públic.

—Voldríeu parlar-nos un poc més del Parc de la Mar?

—Sense dubte crec que el Parc de la Mar s'ha de realitzar, perquè ha estat una de

coses importants i necessàries, o sigui que no podrà dependre del pressupost ordinari.

S'haurà de cercar la col·laboració de l'Estat i del Consell. Ara per ara el ministeri d'Obres Públiques col·laborarà en l'escullera i el port.

Com dic, tot s'haurà de fer per etapes i crec que serà una obra de gran importància per a la ciutat.

—Acabant, com valorau l'actuació de la premsa local respecte a l'ajuntament d'esquerres?

—La importància de la premsa a una societat pluralista i democràtica és molt gran i no oblidem la seva contribució a la normalització de la democràcia a tot l'Estat Espanyol.

Jo he defensat i defens la llibertat d'expressió i sens dubte la llibertat de premsa, i si bé crec que la premsa local no ha estat objectiva de tot, més que no jutjar-la el que voldria dir és que precisament per la incidència que té en la societat, ha de ser totalment objectiva i independent en les seves informacions per seguir col·laborant en la consolidació de la democràcia.

Maria Rosa Bueno

Jaume Obrador (PSM): "Crèiem que el govern d'UCD hauria complert les promeses d'eixugar els deutes heretats"

1.— ¿Consideres positiva l'actuació municipal a Ciutat durant aquest primer any?

L'Ajuntament de Ciutat té una tal quantitat de problemes i en el moment de fer una valoració global del primer any hi juguen tants factors, que és difícil fer una avaluació sense matisacions. Hi ha hagut sens dubte coses positives i coses negatives. La il·lusió amb què entràrem a l'ajuntament democràtic i les esperances que en la gestió d'una majoria d'esquerres havien posat una bona part dels ciutadans és ara una bona hora per a examinar-les i veure si es mantenen o si han minvat. Jo personalment pens que és ben diferent fer promeses electorals la primera vegada que es té la possibilitat d'entrar dins una institució democràtica des dels grups que mai havíem pogut tenir aquesta oportunitat de governar, encara que fos a l'àmbit municipal i l'altra és trobar-nos, un cop entrats dins i plena d'il·lusió, amb traves de tot tipus per a dur endavant una gestió democràtica i progressista. És veritat que conciliem l'herència franquista, la manca d'infraestructura, l'endeutament, la burocràcia municipal, etc... Però també creiem que a hores d'ara es tendria una nova llei de Règim Local, que el Govern d'UCD hauria complert amb les seves promeses d'eixugar els deutes municipals heretats, que no hi hauria tanta dificultat d'aconseguir crèdits com hi ha des que l'esquerra té el poder municipal als principals ajuntaments de l'Estat Espanyol, etc... Per tant pens que amb tantes traves com hem tingut per a tirar endavant la gestió i amb tantes campanyes com hi ha hagudes des de molta de nivell contra l'ajuntament d'esquerres el balanç es pot considerar positiu. No vull dir amb això que no hi hagi molta de gent d'esquerres que es senti decebuda, que a l'hora d'ara s'haurien resolt moltes de les coses que queden a l'aire, etc... Jo pens que era precis un temps de rotació per prendre consciència plena de tota els entrebancs amb què un es troba en el moment d'una gestió municipal de l'envergadura de Ciutat. No crec que hagin tingut temps encara per a donar una autèntica imatge d'esquerres. Per ventura el major error en què calgueren els electors i per ventura els mateixos regidors fou creure que tenir ajuntament democràtic amb majoria (per un sol vot) d'esquerres volia dir poder resoldre d'un cop tots els problemes. Però la gestió democràtica no implica immediatament que s'han acabat els problemes,

sobre tot quan estem mancats d'autonomia municipal, quan no hi ha peles, quan es precs reestructurar moltes coses, quan molts dels ciutadans no participen per desgràcia a les reunions informatives ni en una crítica constructiva per a donar-nos alternatives vàlides per a la resolució de certs problemes que obstaculitzen la bona marxa de l'ajuntament. Resumint, crec que hi ha hagut veritables esforços i a certs moments hi ha hagut por —no verbal— però sí de fet a ésser de veres gestors d'esquerres.

2.— Com valoreu l'actuació del PSM dins l'ajuntament?

El fet de tenir el vot clau dins l'ajuntament ens situa en una força superior a la que ens corresponia per els vots rebuts —quarta tenència d'alcalde i presidència de la Comissió de Vies i Obres— però pel fet de representar un vot d'esquerres, nacionalista i popular començàrem essent el blanc de les crítiques d'UCD que estabí damunt nosaltres, amb la permisió dels altres grups polítics un control quasi bé ridícul i que restava agilitat a la gestió municipal. La Comissió que ens tocà presidir era de poc lluitament i molta de feina i a més. És una comissió que actua en mig del carrer —tapar clots de paviment i acerces, adeuar els jardins, posar bombetes elèctriques, etc...— i això fa que, si es tenen els mitjans adequats, pot satisfer moltes de les primeres reivindicacions dels ciutadans, però si no es tenen, s'és objecte de crítica contínua. Amb els doblers de què s'ha disposat pressupostàriament i tenint en compte les traves burocràtiques i les dificultats de subministrament de materials que hem patit —cosa desconeguda per molta de ciutadans— crec que es pot dir que el treball es pot considerar encaminat de forma satisfactòria. A nivell general, hem impulsat fortament la participació ciutadana, hem consultat les entitats i els afectats, hem informat periòdicament, etc... Hem utilitzat els mitjans de comunicació i els plens de l'ajuntament per a donar alternatives, crítica posicions contràries als interessos populars. Hem tingut la iniciativa amb bastantes mocions als plens municipals. Hem estat portant-vos de bastants de grups no representats directament en el Consistori, cosa a la qual ens oferírem a la presa de possessió. En una paraula, un representant entre 27 és molt poc per a tenir respostes per tot i ésser present a tota l'activitat

(Continua pàg. 14)

Ignasi Ribas (PCIB):

"El Parc de la Mar s'ha de realitzar; ha estat una gran reivindicació ciutadana"

—Com valoreu l'actuació municipal durant aquest primer any del Consistori democràtic?

—Tenint en compte que ens trobarem amb una gran manca de recursos econòmics, un deute de tres mil milions de pessetes que contrariem al que s'ha dit, el Govern no ha absorbit, i tenir per part d'UCD una oposició sistemàtica no constructiva, limitada a un control i vigilància que no ha ajudat gens a facilitar la tasca municipal... etc., tenint en compte tots aquests factors, com dic, crec que per tota una sèrie de circumstàncies i realitzacions durant aquest primer any pot valorar-se positivament l'actuació municipal.

—Com valoreu l'actuació del nostre partit a l'Ajuntament?

—Crec que ha estat consistent amb els nostres criteris democràtics. La nostra actuació ha estat decisiva quant a la participació ciutadana amb el potenciament i defensa del moment.

També ha estat important l'inici de la reforma circu-

latòria per aconseguir una ciutat més humanitzada per al ciutadà rescatant-la d'una saturació del trànsit rodad que l'està afectant seriosament respecte a la contaminació, i atempta contra el nostre patrimoni arquitectònic, monumental... Contribuirà a millorar el servei públic haver arribat a un acord amb SALMA, la gratuïtat d'aquest transport per a jubilats i pensionistes i la pròxima creació del monobus.

—I què trobau de l'actitud dels ciutadans? Desencat?

—Ben cert que hi ha un cor desentenc per part del ciutadà que esperava coses més evidents de nosaltres; però no crec que pugui culpàr-se el ciutadà de no comprendre-ho. És cert que no hi ha hagut grans realitzacions i sobre tot ha faltat posar en marxa els mitjans per informar amplament al ciutadà sobre totes les realitzacions i les dificultats del que no s'ha fet. Ens ha mancat capacitat mobilitadora. Crec que amb això s'hauria obtingut una consciència major i sosteniment per la seva banda.

—I què s'ha aconseguit?

La premsa forana com a símptoma, llavor, esperança de renaixença

per Gabriel Florit Ferrer

D'una sola mirada a la premsa diària ciutadana, us n'adonareu que passa de ver el que hi ha massa gent que escriu al dicat i a tant la paraula. El capital, la dreta, els de sempre encara que era es diguin una altra cosa, han sabut emprar els doblers. D'àmbit provincial, molt poques publicacions resisteixen una anàlisi seriosa. Potser "Lluc" i qualche altre. Molt poques.

Això, pensava ara, podria ser motivat perquè, quan una revista augmenta en importància, augmenta també en despeses, en compromisos..., en prudència, com a conseqüència.

En contrapartida, aquests darrers anys hem pogut contemplar com, un bon esplet de publicacions estrictament locals s'han renovades amb sava nova les que ja hi eren, han nascudes les que no hi eren, amb una frescor i una generositat admirablement esperançadora.

D'aquestes publicacions de poble, fetes del poble, i majoritàriament sens altra pretensió que arribar al poble, són de les que he provat de fer una radiografia. Aquesta:

"DIJOURS".— Inca.— Mixt: Castellà-Català. PM 537-74. Cap de Redacció: Santiago Cortés. 287 núms. al carrer. Es finança amb subscripcions i una mica de publicitat. Setmanal: 2000 exemplars. Tendència: Les esquerres inqueres dretes que és de dretes, i les dretes i UCD asseguren que és d'esquerres. Ells diuen "independents". Dens. Ben presentat. Pulcre. Potser transparenta una mica d'improvisació a qualche pàgina.

"FELANITX".— Id.— Mixt: Castellà-Català. PM 351-59. Director i editor: Bartomeu Pou Jaume. 2.185 núms. al carrer. Financament: Subscripcions i publicitat. Tirada setmanal: 1.200. Tendència: Pluralista.

El seu director afirma haver oferit les seves pàgines a gent de tota tendència, sempre que es tracta d'escriure dignes. Anecdòticament, "Felanitx" és succedidor del que va ser: "El Felanigense", desaparegut ja i que, el proper any 1982, se celebraran cent anys del seu núm. 1. Felanitx va ser el primer poble de Mallorca que va tenir premsa pròpia, l'any 1982.

"PERLAS Y CUEVAS".— Manacor. Antiguetat: 24-12-1960. Director i editor: Rafael Ferrer Massanet. Quinzenal: 2.000 exemplars. 481 núms. publicats. Informació tota en castellà. Col·laboracions literàries pràcticament totes en català. Es finança, com les dues an-

teriors, mitjançant subscripcions i publicitat. Tendència: Incòmoda per a les dretes manacorines i provincials, pel que es veu, ja que sabem que, després l'any 1975 va ser objecte de prohibicions i sancions diverses. Anecdota: Sobre l'any 1970 a 1971, el batle digital manacorí de llavors va ordenar a tots els funcionaris municipals que, terminantment, s'abstinguessin de proporcionar-los informació.

Va canviar el format el 1-1-80. "MANACOR".— Id.— PM 657-1962. En castellà i col·laboracions mixtes: castellà i "mallorquí" (paraules del seu editor: D. Toni Tugores Manresa). Directora: Gina García. Setmanalment 2.000 exemplars. Darrera "Manacor" hi ha tot un sediment de publicacions de les que és fill legítim: A saber: "Aurora", "Nosotros", "Manacor 1", "Voz y Voto", i "Arriba". O sia que el que no es pot negar és que es tracta d'una publicació provinient del moviment. Avui es manifesten pluralistes i que tothom hi té cabuda i acomodament. Examinat un dels darrers exemplars, puc dir que pot ser veritat, això.

"SOLLER".— Id.— PM 280-1958 (3a època). Director: Miquel Marqués Coll. Editor: Pere Serra Bauzá. 4.851 números setmanals al carrer. Castellà, amb unes poques col·laboracions en català, sobretot poesia. Segon en antiguetat, a la premsa forana, després de "El Felanigense". De totes maneres, havent conservat el nom inicial, és indiscutiblement el de més llarga vivència. I per molts d'anys, companyia. Cuidat. Pulcre. Es notable la professionalitat de qualche col·laborador. A la pregunta de quin és la seva tendència política, la resposta és en un 90 per cent: Totes i cap ni una.

"EL GALL".— Pollença.— PM 503-1979. Edita OCB. No consta Director ni Cap de Redacció, sols una llista de redactors i una altra de Col·laboradors. Totalment en català, amb 1 - núms 14. Fresc com una canya-roja. Ecologista. Socialista. Equilibrat. S'enduran més hosties que besades els va donar sa mare, aquests al Jots. Però val la pena. Vaja que si val la pena! Es finança amb subscripcions i una mica de publicitat, molt poca. Bona, molt bona publicació.

Viva, Calenta, Batega. "PUJUT".— Lluç.— PM 13-1980. Totalment en català. No s'hi accepten col·laboracions en castellà. 250 exemplars cada mes, fins ara. Director: Torneu Perallo. Editor-productor-redactor en cap: Biel Fontana. Tendència: Pluralista-nacionalista. Llista. Financament: Venda d'exemplars. Hi ha problemes econòmics. Li han negat ajuda: L'Ajuntament i qualche Caixa. Però ells continuen, i tant!

"LLUM D'OLI".— Porreres.— PM 76-1979. Al carrer el núm 6. Surt cada dos mesos. A l'exemplar examinat sols hi observem un article en castellà: Una interessant reproducció que l'immortal Pere Capellà va escriure a Barcelona, l'any 35, sobre la pena de mort, 12 pàgines. Tirada: 400. Es el "Butlletí informatiu de l'Agrupació Cultural de Porreres". Una bona feina.

"ES PI GROS".— Lloret.— PM 623-79. En català. S'hi accepten col·laboracions en castellà. Director: Pau Bibiloni. Jo li veig una clara tendència esquerrana, en tot el bon sentit i significat de la paraula. Hi ha uns quants articles religiosos, sovint i de considerable extensió. Mensual: 400 exemplars, més o menys. Financament: Ajudes de comerços i qualche Caixa. Tirada: 400. És de mitjana tots els mesos. 401.

"APOSTOL Y CIVILIZADOR".— Petra.— PM 178-74. En castellà. Molt poques col·laboracions en català. Director: Padre Salustiano Vicedo (OFM). Edita: "Fraternidad Franciscana". Tirada 2.000 mensuals. És l'organisme de difusió religiosa-turística dels Franciscans i de l'Agrupació Junipariana petrerana, o similar. Com supos que us haurà estranyats a tots 2000 exemplars mensuals, són molts, per a una població com Petra. La explicació és que s'envia un

percentatge considerable de números a terres de Califòrnia. És la mes internacional de les nostres publicacions. Quines coses! "SANT JOAN".— Id.— PM 2-1979. Castellà-català, mig i mig. Núms. apareguts 280. Mensualment: 300 exemplars. Director: Carlos Costa Salom. És de les publicacions més cuidades de forma que he examinades. Una secció molt interessant: "Llenguatges i malnoms de SANT JOAN", signada per Miquel Florit Huguet. Una "Nota de redacció" molt significativa: "Los artículos escritos en catalán o mallorquín, son reproducción literal de sus originales, no haciéndose, esta redacción responsable de las faltas que en ellos pudiera existir".

"FLOR DE CARD".— Sant Llorenç. PM 765-1973. En redat va sortir l'any 71 i va anar publicant-se mig d'any. Director (sembla que dirigeix poc darrerament): Bartomeu Domènge Amer. Cap de Redacció: Josep Cortés Servera. En català. És sobretot una publicació d'opinió. 200 exemplars cada mes. Es finança mitjançant subscripcions i prou. La publicació pretén de ser pluralista, encara que la dreta llorençina no s'hi acostia per un compromís. Compromesa.

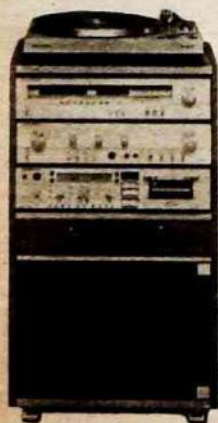
"BELLPUIG".— Artà.— PM 57-1969. Mensual: 600 exemplars. Edita: La Parròquia. Director: Rafael Humbert (Rector). Pot ser prest quinzenal. Financament: Subscripcions, publicitat i qualche ajuda de l'Ajuntament.

"S'ENCRUIA".— Deià.— PM 415-1979. Mensual: 200. Mixt. Director: Lluc Oliver Vives. Es finança amb subscripcions i unes ajudetes de l'Ajuntament. El municipi més pobre en habitants (415) amb publicació pròpia.

(Continúa pág. 14)

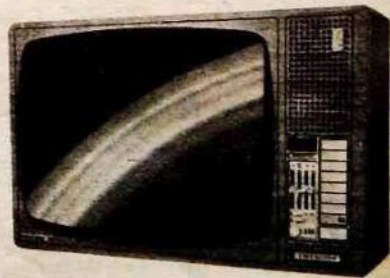
"TELE-HOGAR"

VOS OFEREIX, LA MILLOR TÈCNICA, EL MILLOR PREU I EL MILLOR SERVICI EN:

Televisors, equips musicals;
compactes i modulars

Cuines, rentadores, rentavaixelles,
congeladors,
geleres i més articles electrodomèstics

TOT EL QUE VENEM ÉS BO, SA I BARAT

AQUEST MES, TIRAM LA CASA PER LA FINESTRA

Carrer Nicolau de Pax, 16 Ciutat de Mallorca
tel. 279750

ESTABLIMENT

El franquisme encara és present als carrers

Malgrat ll hagin nascut males herbes per al monument no passen els anys

PORRERES

Encara els signes feixistes, encara

Fa temps que el Dictador ha mort i a Porreres no ho sembla. Fa temps que tenim Constitució i aquí pareix que vivim a l'època en què el "rei de bastos" era el "2". Externament —i de vegades internament, clar que sí— donem la impressió que res d'aquell temps ha canviat. L'Ajuntament de Porreres el componen vuit regidors d'UCD i tres del PSOE.

No han desaparegut de la

nostra nomenclatura els carrers General Franco, José Antonio Primo de Rivera, General Goded, Calvo Sotelo, General Mola, Capitán Crespi, Queipode Llano, Héroes del Boleares, 18 de Julio, Francisco Roselló, etc que ningú empra popularment. Encara ha d'arribar l'hora que l'Ajuntament prengui la iniciativa de normalitzar aquesta situació. Segueixen essent còmplices de la pèrdua d'identitat i dels

propis orígens, ara ja preocupant.

De signes feixistes n'hi ha a bastament, un d'ells molt lamentable: la "Cruz de los Caldos" damunt el Lloc Sagrat mateix amb la llista dels "caiguts" a la part "nacional". De la parellada o superior quantitat que mataren els feixistes o feren desaparèixer per art de màgia no en diu res, alguns d'ells ben il·lustres, com Miquel Ximelís

o Climent Garau —batle republicà— i després encara hi ha gent que maldis que l'esquerra retreu el passat. Tampoc hi ha monument a la memòria dels més de tres-cents mallorquins, o qui sap quants més, que assassinaren darrera La Creu, vora el cementiri, en nom de la "cruçada". I aquesta tragèdia, essent pitjor, resta igual com la varen deixar (... "la història més prest o més tard imposa sempre el rigor de la veritat") digué allà mateix n'Antoni Serra, i tots podem veure que la veritat no necessita monuments.

Altres restes franquistes s'exhibeixen a les mateixes dependències municipals: al Quarter Vell (unes oficines que són de l'Ajuntament, de tots els porrerencs) avui encara podem trobar-hi quadres d'en Franco quan era jove i de José Antonio, igual que en els millors anys. No falta a les escoles el darrer "mensaje del Caudillo", que els nostres nins poden llegir cada dia.

La història ens deixa aquestes relíquies, com ens va deixar un dia el nom castellà de Porreres i encara dura, i tampoc això ha canviat. Tot és el mateix.

Vist el que acabem de dir cal parlar de reconciliació quan el primer que hauria de reconciliar-se és l'Ajuntament?

Biel Frontera

Joan Barceló

LLUBI

Boicot a la Cultura

Un grapat de joves ben abrinsats de cervell tingueren l'encert de crear i dur a terme l'edició d'una revista a casa nostra, més tost de tot satíric però sense cap mena de malficia (és ben sabut que només es crema la cosa aquell que la té de palla i l'engronsa per la flama), de periodicitat mensual i amb el primordial objectiu de divulgar treballs literaris, científics o polítics, notícies i anuncis, crides, etc., sota el nom de "Pu-Put". Cal afegir que la dita revista ha estat un èxit rotund i que la se prenen de les mans.

DETERMINACIONS MASSA DICTATORIALS

"Pu-Put", així mateix encara és jove, no sap massa de voler i qualsevol vegada pega de bec, i això és cosa ben lògica en tot aprenent. Per això, però, del que més necessita "Pu-Put" és de l'ajuda econòmica, i per aquesta raó el seu productor i editor va fer cap a una caixa d'estalvis d'aquesta localitat. Ell, què me'n direu!, es donà la panyetera casualitat que la seva visita coincidirà amb la del senyor segon batle, Bernat Pereñó, el qual, quan sentí el reclame, amb veu de tenor dramàtic —molt característic en ell—, cridà: "Si aquesta caixa ajuda an en 'Pu-Put', jo vos asseguro que retiraré so-

Una panoràmica de les aules escolars, avui.

meva cartilla!". Si ho digué de verbes o no, ho dubtarem perquè coneixem la seva ideologia política, l'ajuda fou denegada uns quants dies després.

UN GUARDÓ PER AL SENYOR SEGON BATLE

Davant tan absurd boicot a la cultura i recordant el programa d'UCD-LLUBI de la campanya electoral abans de les Eleccions Municipals ara farà un any a casa nostra, candidatura de la qual avui es compon el nostre "Ajuntament democràtic" apartat H): "Dedicar especial atenció a todos aquellos que sean una mejora para la mayoría", no ens queda més remei que demanar que aquest "especial" guardó sia per al senyor Segon Batle, el qual assegura, també, que "Pu-Put" no tindrà més de dos o tres mesos de vida. Malauradament li hauriem de donar la raó, si ell li segueix tapant els forats de soca perquè no hi pugui fer el niu. És ben veritat que "qu'és pastor, que munyi".

DE LA PASSADA VAGA DE PROFESSORS D'E.G.B.

Amb això de vagues, a casa nostra també som d'allò ben redemptors. Tenim vuit professors d'E.G.B.

i quatre feren vaga i els altres quatre no, la qual cosa vol dir que la manca de solidaritat entre ells mateixos pot repercutir desfavorablement damunt l'ensenyança dels nostres fills. Per aquí també es fa ben necessari de canviar l'oli al llum.

Voluntat Democràtica

Dins tot sistema social allà on el poder de l'Administració ve dat per una delegació del poble —mitjançant el seu vot—, es fa absolutament imprescindible, per principi sistemàtic, que la persona o grup de persones que detenta tal poder d'administració, tinguin clarament present, a cada moment, que la seva és una situació primordialment de servei a la col·lectivitat, al grup d'individus que anomenem "POBLE". Si així es fa —prescindint ara de la seva capacitat tècnica per dur a terme, de manera eficient, una seriosa gestió de l'administració que li han confiat— no tan sols disposarà de l'autoritat legal que els vots li atorguen, sinó també de l'autèntica i més genuïna autoritat "moral" que ve donada per la fe del poble.

Amb aquest llarg preàmbul tenim la pretensió de deixar ben clar que avui, quan la societat espanyola ha manifestat una clara voluntat d'enumar-se políticament dins un sistema parlamentari occidental, de tipus —al manco formalment— democràtic, ja no és possible mantenir marginat el poble i dir-se democràtic, acceptant el poder que aquest poble ens delega i ignorar-lo després.

Es clar que tota persona, amb una consciència política mitjanament desenvolupada, demostra un interès que va creixent en la mateixa proporció en què les qüestions, fets o esdeveniments van acostant-se al seu cercle social o polític.

Malgrat tot, al Municipi de Selva, qui ostenta el poder no pareix entendre-ho així. Els regidors que sortiren de les eleccions d'ara farà un any no estan massa preocupats pel que els veïns volem. Nosaltres que, per qüestions òbvies, hem arribat a un determinat estadi de consciència política, sentim la problemàtica municipal com una cosa nostra, precisament perquè som conscients que el poble és cada un dels veïns, que cada un de nosaltres som elements constitutius bàsics d'aquest cos polític i social que anomenem "Poble de Selva". A nosaltres ens interessa, en definitiva, la problemàtica municipal, perquè és la nostra problemàtica.

Per tot això és la ja imprescindible que hi hagi una comunicació entre el poble i el consistori; i part d'aquesta comunicació es podria dur a terme quan, finalitzades les sessions plenàries mensuals, quedés establert

BINISALEM

Senzillament, un ajuntament de primera

Que l'Ajuntament de Binissalem és un ajuntament democràtic, no hi ha dubte. O sinó basta veure que les permanents són totalment obertes al públic. Que tenen uns regidors que valen "un ou", tampoc. Que tenen una manera d'entendre les coses i que deixen content tot el poble... TAMPOC. En definitiva, a Binissalem tenim l'Ajuntament més condret i bo de Mallorca. Això és per no dir d'Espanya, o dels països més democràtics i civilitzats del món.

Al nostre Ajuntament, tot el que se proposa s'aprova per unanimitat. Tot el poble està molt content de la seva actuació. Fa un any ara en aquest mes, que estan en el poder, i tots els problemes, i totes les promeses que feren s'han complides. Tenim ja l'aigua potable i clavegueres en el poble, la cultura, l'esport i tota la resta disposats a anar a l'Olimpiada. Tot com deim, solucionat, tot, però allò que se diu tot. Perquè el nostre Ajuntament és una corporació que té molts de doblers, perquè tothom paga, i moltes ganes de gastar, i per això sap posar els punxets damunt les is i no permet que hi hagi queixes. Perquè, qui és que es queixa a Binissalem? Ningú. En mancava d'altra, que a damunt encara hi hagués queixes. Perquè com deia abans, a Binissalem no hi ha motiu per queixar-se. I si n'hi ha cap, una sola són petits detallets, com per exemple dir al batle: "Escoltau senyor batle, heu d'arreglar el fanal del carrer de Sant Jordi perquè té una bombeta fusa". O aquesta altra: "Escoltau senyor batle, hauríeu de posar un "Ceda el pas" en el carrer tal, perquè pot haver-hi un accident".

O no estar d'acord amb el capellà perquè ara consolen en els funerals abans de l'homilia.

Els altres, és que, un servidor que ho voldria fer, no en veu cap. Però ni una. Tot està en ordre.

Tenim la cultura millor del món. L'altre dia els contava, i em sortien uns quatre mil, i no sé els centenars de grups culturals que tenim al poble.

I entitats esportives sí que sí. Figurau-vos, que el futbol que abans era l'esport rei, ja s'ha vist superat en aquests moments per diversos esports, que tenen més seguidors que ell.

I per què seguir, i haver de xerrar malament, si tot és "estupendo", i permeteu la paraula, ja que malgrat tot és la que més s'empra en el nostre poble.

(Crònica apareguda amb data del 1 d'Abril de l'any 2080 en el diari local "Binissalem". I sola era una crònica per esser llegida per persones que tinguessin el cap damunt les espalles, i que sapiguessin entendre les coses així com són. Ah!, i sobretot, devien saber llegir mallorquí).

Antoni Pol

SELVA

Collectiu Selvatgi

PETRA

Ha nascut "TRAMUNTANA"

En el nostre poble, Petra, ha nascut l'associació de veïns TRAMUNTANA.

Molts de vosaltres ja sabeu el que és una associació de veïns i quins objectius té. És exactament el que tenim ganes de dur a terme, si ens deixen. Deim "si ens deixen" perquè, fa ja uns tres anys que intentàvem crear la dita associació. Fèrem reunions; preparàrem els estatuts; formàrem la junta directiva... i endavant les atxes. Amb molta d'illusió enviàrem els pappers cap al Govern Civil, i passaren els dies. I les setmanes. I ens tornaren els pappers. Els mos tornaren quatre o cinc vegades. Sempre hi havia alguna cosa que no estava bé. I un bon dia, per passar dels temes reglamentaris, ens digueren que havíem de començar de bell nou. I, apa, tornem-hi.

Aquesta vegada, les coses sembla que tornen començar igual. Igual. Els estatuts nous ja estan enviats (tenim el rebut d'entrada), però, encara no ens han dit res, ni del Govern Civil, ni del nostre Ajuntament ni d'enlloc.

Mentrestant, hem començat a fer feina. Sempre donant sosteniment moral als nostres regidors "Independents", abans, durant i després dels plenis. Estant sempre amb ells i amb l'opinió pública, i així d'aquesta manera, poder ajudar amb la nostra col·laboració a totes les coses que serveixin per millorar el nostre poble, fent procurar que l'Ajuntament cumplesqui, i que escolti el que vertaderament el poble vol i demana, i no sols fent el que qualsevol imposa perquè sí, si no donant tota casta d'explicacions. I que ens informin per informats. I que tothom tenguí els mateixos oportunitats d'expressar el seu punt de vista, respectant totes les idees, tant d'una part com de l'altra.

L'AAVV també té ganes de dur a terme unes conferències informatives, taules rodones, per tractar diversos temes d'actualitat, com poden ser: Autonomia, atur (paro), divorci, avortament, sanitat, cooperativisme, etc.

La primera xerrada va tenir lloc el passat dijous. Va venir n'Albert Catalán. El tema va ser sobre els tres projectes de llei següents: "Estatut Universitari, Finançament escolar, i Llei d'Ensenyament. El públic no va ser gaire nombros, encara que els temes tractats eren i són prou interessants, ja que, d'una manera o de l'altra, ens afecten a tots.

Creim que, a Petra, hi havia molts més joves en edat escolar, i molts més pares i mares dels que assistiren a aquest acte. Pensau que avui o demà estarem afectats per aquestes lleis. I deim "lleis" perquè del pas que anam, les aprovaran totes. Encara que hi hagi alguna persona que opini que això no ens ha de preocupar, i que, en el Govern, en el Congrés de Diputats, ells se'n preocupen per nosaltres. I que per això els votàrem com a representants nostres. Perquè defensassin el nostre interès. Infel·liç el qui creu això. És senyal que, a pesar de les evidències, encara desconeix el color del mànec de la granera del Govern d'UCD: Una granera que sols agrana cap a ca-seva.

Quan el Sr. Catalán va haver explicat, senzillament, aquests punts, va tenir lloc un col·loqui entre el conferenciant i el públic assistent. Va ser el més interessant de tot, ja que tot el qui va voler demanar, ho va poder fer. Hi va haver preguntes i respostes per a tots els gusts. Cosa perfectament lògica, quan els que dialoguen són de tendències ideològiques diferents. També hi va haver alguna patinada (per dir-ho de qualque manera), perquè sempre hi ha persones que el diàleg els va bé, mentre no es toqui el seu partit. Aquí sí que, fillats de Déu, tot d'una pixin fora del test. I més si, com tots suposàvem, el partit criticat era UCD.

Aquesta conferència-col·loqui va durar dues hores curtes, però qui més qui menys en va sortir satisfet. Per la qual cosa, els organitzadors n'estaven molt animats, fins el punt que ha se'n va planejar una altra, potser millor si fos una taula rodona, sobre el tema autònom i amb representants de diverses tendències. Encara que creim que això resultaria difícil, ja que pensam que sempre hi faltaria qualqu. Hi ha gent que li costa molt poder i saber donar cara pública.

Esperam que el poble assistesqui cada dia més a aquest tipus de reunions. Així, tots aprendrem un poquet més, i quan torni arribar l'hora de prendre decisions, l'hora de participar, d'opinar, podrem fer-ho amb més coneixement de causa.

Tramuntana

SA POBLA

Plenari i altres assumptes

Poca cosa hi ha per contar-vos del plenari del passat dia onze. Dien-vos que tan sols va durar una hora curta ja està pràcticament tot dit.

Vaig arribar cinc minuts tard i el Secretari llegia l'acta del plenari anterior; no vaig entendre res del que va dir (que ningú es pensi que ho dic perquè fan la lectura en castellà), ja que, el que succeïx és que no estic al corrent dels assumptes en qüestió.

Com deia abans, vaig arribar cinc minuts tard i això em va costar molt car... Ja no hi havia lloc per deixar descansar el meu cansat cos. No és que hi hagués moltes persones, no, el que hi havia era la manca d'aquest objecte tan necessari: La cadira. Encara vaig dir sort quan un bon senyor em va fer un poc de lloc de la seva.

Tots els temes que es tractaren foren molt rutinaris. Uns quants de projectes per

aprovar, un del quals em va cridar l'atenció: El que tractava d'uns estudis fets per un arquitecte sobre la construcció d'unes noves places a la nostra Vila.

Em va moure la curiositat una moció feta per don Tomeu Siquier, del grup d'UCD, dient que, la colocació del indicador de "Centro Villa", posats darrerament, estava malament, ja que, tenint en compte el Decret de Billingüisme, ho haurien d'haver posat en la nostra llengua: "Centre Vila". Va continuar el Sr. Siquier la seva dissertació parlant dels "badens" que interrompen els carrers. Fa un cert temps ja es va decidir que, tothom que en tengués els hauria de llevar, però per lo vist, tot va quedar en un conjunt de paraules i com digué don Tomeu encara hi ha regidors que no han llevats els seus "badens".

I, dins un altre ordre de coses, m'ha arri-

bat a les orelles que, dimecres que ve, es donarà als sub-normals de Sa Pobra, la "paga" que els Regidors d'UCD els ofereixen. És un acord que varen prendre els edils d'UCD, de fer donació als sub-normals del seu sou com concejals del poble, tenint en compte com era de petita l'assignació que els dita beneficiaris vènen rebent de l'Estat. S'ha format un patronat que serà el que s'encarregarà de repartir aquests doblers. Hi ha devers quaranta sub-normals apuntats.

Per acabar i a títol d'anècdota, us contaré el que vaig sentir a dir, sens voler-volent: Que dins aquests quaranta no hi eren tots. Que n'hi mancaven. Que el que passava era que no se n'havien adonat que ho heren.

Andreu

ALCUDIA

Amb l'arribada de l'estiu el moll de Pollença sofrirà una vegada més l'annual inundació de feixistes forasters

Molt, i tant, és el feixisme que bé d'una manera bé d'altra s'atraca al Port de Pollença per passar allò del "veraneo"... No me refereix als turistes normals i corrents que ens visiten, aquests prou problemes tenen en vigilar la manca de divises que aporten, sinó aquells fill de "papá y mamá" que mai a la vida han fet res per la societat i encara goseu desfer el tranquil repòs d'un poble.

Es molt sorprenent que encara hi hagi qualque persona que en data molt concreta dins el mes de juliol, agafi tapins cap al "monument" de la gasolinera ("monumento a los caridos por España", per la banda franquista, clar) faci una tonada del "cara al sol" i hi posi roses fresques -vermelles-, sense que ningú li faci la contra. També és molt sorprenent que dins l'estiu certs hars estiguin considerats "como zona nacional..." i acostar-s'hi pot significar un atac de cor a qualsevol demòcrata (no vaig en broma).

La majoria dels components d'aquesta "clientela" bé d'una forma o d'altra són simpatitzants de FUERZA NUEVA. Els podedeu veure corrent d'aquí per allà amb mototots renouers, dins les descoletes provocant la gent, discutint per tot arreu i encara ben fort dir: "vaya con cuidado...", no sabe com quien habla, todavía tenemos muchos amigos en Madrid...". Així i altres coses mes donen entendre que Madrid és encara molt Madrid.

Dins les darreres eleccions generals, el partit abans esmentat tengué sols 4 vots. Més o manco se sap qui són els quatre que votaren per aquest partit polític?

FELANITX

Farsa per un dimecres de Quaresma

Un cafè qualsevol del poble, ses cadires són de bova i ses taules de "fórmica" (Un temps eren de marbre, però l'amo les va vendre a un estranger que les hi va pagar a bon preu; al manco ell ho pensava així fins que va veure que els anticuaris les venien deu vegades més cares). Hi ha poes parroquians; a una màquina automàtica sona una canço d'en Boney M. que han posada uns allots de s'Institut que han fet sa pòlissa. Mestre Damià, un vell menestral que no es perd cap sessió de s'Ajuntament fulelletja en diari mentre pren una rasca de canya. Amb això entre N'Andreu Silvestre, company de Mestre Damià.

Andreu.— Bon dia Mestre Damià, com va el mon avui de matí?

Mestre Damià.— Ja ho veus, fet un desastre... I com ha d'anar si per tot governen ses dretes...

Andreu.— No serà tant... Que vau anar a s'Ajuntament an es darrer "pleno"?

Mestre Damià.— Jo ho ben trob. I si va a dir ver, varen fer rialles, de cada dia ses sessions de la Sala són més avorides; manco mal que a lo darrer va fer riure un poc amb això d'es

premi Nobel del Rei.

Andreu.— Bé... Però sa próxima serà més sabrosa; m'han dit que sortirà a rotlo això de s'Autonomia.

Mestre Damià.— Vols que te diga, la cosa crec que ja està decidida, es de s'U.C.D. amb això de sa disciplina de partit, diran sa llició que duran a presa, i es comuniquen que amb això de sa disciplina són més o manco com ets "uecederos", i aran dos doblers de lo mateix.

Andreu.— Aquesta vegada qui tindrà qualque cosa a dir

seran els independents, a més tenint en compte que sa proposta la va fer En Vicenç...

Mestre Damià.— Sí, tal vegada ets independents animaran la cosa, però pots estar segur que això no té discussió; com sempre sa majoria de U.C.D. serà sa que decidirà.

Andreu.— En això teniu raó, la varen fer bona es socialistes, retirant-se de ses eleccions; per poc que n'haguessin entrat a s'Ajuntament, ses coses al manco no estarien decidides abans de començar a parlar-ne.

Mestre Damià.— Però se varen retirar, i Déu mos guard d'un ja està fet. Ara, es socialistes només poden anar a escoltar, com jo mateix.

Andreu.— Ja ho val... Mestre Damià.— Sí, ja ho val. Ala! Maciana! mos pots dur unes copetes d'herbes i ses cartes de truc, que ara vénen en Bernat i en Jeroni, i si no començam sa partida, se posaran a discutir de futbol i això encara està més fotut que sa política.

Es Grill Sord

POLLENÇA

No al referèndum sobre el Mercat

Si bé estam d'acord en la participació popular per a la resolució dels problemes que afecten al poble, no hi estam quan es tracta d'imposar una resolució a nivell general sobre un determinat sector social. Creim que han de ser els mateixos pagesos a través del seu sindicat recentment constituït: La Unió de Pagesos, que decidisquin sobre els seus problemes.

Els tres partits integrants de l'Ajuntament de Pollença estam d'acord que se celebri el referèndum, UCD, PCIB, PSOE prengueren aquesta de-

terminació sense consultar els pagesos. Ara que estam organitzats creim que s'els ha de donar la llibertat d'actuació necessària per defensar els seus drets. Esperem que els partits polítics de l'Ajuntament de Pollença reconsiderin la seva postura, ja que de consumir-se la realització del referèndum seria un greu precedent, facilitant que els sectors menys afectats imposassin la seva resolució sobre els qui realment són els directament afectats, els pagesos.

Agrupació del PSM de Pollença.

SINEU

Mostra fotogràfica "Racons de Sineu"

Un grup de sinueus entusiastes de la fotografia, aquesta dies duen a terme una d'aquelles activitats de què aquest cronista passa gust de parlar-ne. I mira que ja comencen a ser anys de fer-ho, com per disfrutar-hi i a més no cobrar.

Adonar-me'n d'això em reconcilia amb mi mateix. No estic tan embutit com seria d'esperar, dins aquesta societat de consum que patim, i a la vora dels trenta cinc anys.

Volia dir que, ORGANITZA "LA MOSTRA": "CINE - 1". "Cine-1", així, d'entrada, és una agrupació heterogènia fins a l'absurd, però amb una meta comuna: El cinema; estudiar cinema; analitzar cinema; fer cinema. Pretensions comercials o lucratives: Cap ni una. Tot el contrari: hi de bona font que més d'un hi deixa una doblers "extraquota" que no li sobren ni molt menys. I el que és més admirable: ho fan tots per un ideal, una afició comuna: El cinema. El llenguatge de les imatges. La poesia de les imatges. Sola analitzant aquest fet social, podríem parlar uns quants fols sencers.

Bono, deia, organitza: "Cine-1" i COL·LABOREN: Negra Industrial, S.A., La Caixa, Set-Act (Fotografia), Sa Nostra, Foto Roma, Valca, i el nostre Magnífic Ajuntament.

Es tracta d'una "MOSTRA", no d'un concurs. No hi ha premis. Això és important. Això ho considero important. Els organitzadors troben que ja es competeix prou en la vida diària, amb la lluita diària per la subsistència, com per també complicar-hi l'art fotogràfic en les lluites quotidianes que se'ns imposen, com poden ser: Ser el més hàbil, el més eficient, el més alt, el més intel·ligent, el més ric, el més ben vestit, el més ben instal·lat, el més... I no es tracta d'això.

La finalitat primera d'aquesta mostra fotogràfica, és colla-

borar en el millor coneixement del nostre Sineu. Per allò que, per estimar un poble, la primera passa és conèixer-lo el millor possible. Aquest és l'objectiu: Conèixer millor la nostra vila, per si després encertem a conservar el que sia conservable, recuperar el que sia recuperable. Conservar, recuperar, ordenar, protegir... Estimar. Ja ho havia dit.

La "Mostra" està dirigida als alumnes de segona etapa del Col·legi Nacional en particular, i a tots els aficionats a la fotografia en general.

ACTIVITATS FINS AVUI

17. febrer.- Tots els participants a "La Mostra" visitaren els pobles talaiòtics de "Son For-

Molins de Sineu

nés" de Montuïri, i a continuació el de "Son Craixell", dins el nostre terme.

22 febrer.- Xerrada sobre història de la fotografia, a càrrec de Jaume Coll de "Set-Act".

24 febrer.- Visita col·lectiva als pous públics, tan abandonats malauradament... I projectió de la pel·lícula de Sebastià Matas "Els que han estat i són pous i molins de Sineu".

27 febrer.- Xerrada-descripció de la màquina fotogràfica,

per: Jaime Iglesias, de "Foto-Roma". Càrrega de les màquines fotogràfiques amb negatius.

2 març.- Visita als molins del poble. Es feren les primeres fotografies.

9 març.- Visita als pous del terme, i a la possessió "Sa Torre de prop" i els seus jardins.

12 març.- Xerrada sota el títol de "El laboratori fotogràfic", per Jaime Iglesias.

16 març.- Primeres pràctiques de laboratori, sota l'assessorament de Jaime Iglesias. Primers revelats de negatius i còpies.

I des d'aquest dia en endavant, fins el dia de l'exposició, per Sant Marc, Patró espiritual del poble, existeix habitat un laboratori de blanc i negre en el que, qualsevol aficionat pot anar a revelar i practicar.

Vull tancar aquesta crònica expressant la meua enhorabona a tots, tant participants, com organitzadors i patrocinadors.

Vull també que quedi constància escrita de que, el que a baix signa, a pesar de ser ja bastant garrut i de veure poc la tele, (vull dir: Som al carrer) dubtava ja que al nostre poble es poguessin acometre amb resultats positius tasques culturals d'aquest volum. I que ha succeït. S'ha succeït. No és periodisme-ficció: És contar el que passa.

Salut, companys.

Biel Florit Ferrer

Primeres imatges fruit de "La Mostra"

COLL D'EN RABASSA

El Coll un poble situat

Vosaltres ja sabeu que, per desgràcia, existeixen persones que no els importa res, que no sigui el guanyar doblers o obtenir un relleu polític?

Per aquesta fins, construeixen autopistes que condempnen poblacions senceres a l'aïllament. Maten els cultius amb fum contaminants, com els que vomita la Central Tèrmica. Vessen líquida sense depuració als torrents, exterminen la poca vida marina que ens queda al litoral... en fi, per a aquesta mala gent són tan sols, una petita xifra de producció i consum, vull dir que, únicament ens utilitzen per comprar les coses que nosaltres mateixos, amb el nostre treball fabricam: ¿Havíeu reparat el detall?

El cotxe, per exemple, no és resment necessari. Vegen: Un automòbil ja en principi costa un munt de doblers, i el comprar-lo no ho pot fer tothom. Després tenim la gasolina, la pol·lució, les reparacions, els accidents... Sense anar més lluny, l'any passat varen morir a Espanya més de quatre-cents naves, a causa d'accidents circulatòris. Crec que no calen més paraules.

Però per una altra banda, tots tenim la necessitat d'un mitjà de transport, però hem d'exigir que aquest sigui col·lectiu, econòmic (millor gratuït) i que no embuti l'aire

que respiram. En altres paraules, hem de demanar tot el contrari del que representa una autopista. Teniu en compte, que no es construeixen aquestes monstruoses autopistes perquè les bicicletes circulin sense perill. No. Són per als cotxes! Perquè corrin més, perquè gastin menys perquè ens matem millor.

Anys enrere, en lloc de l'autopista que actualment ens aplega, funcionava un bonic tren. Junta Clutat amb Santanyí, aturant-se en el Molinar, el Coll i molt altres pobles. Però què volia dir que el tren no era rendible (per a la seva butxaca), i en lloc de preocupar-se de millorar les seves condicions, resultant així més agradable viatjar-hi, va fer construir una autopista. Bon animal! Ara, de l'antic ferrocarril sols ens resta el record, i l'estació, que es fa servir com a paravall... I gràcies. Que si no, en tindríem, de paravall.

Tots coneixem la Central Tèrmica, ja que moltes nits, ens oïem amb el fum que treu. Per si no ho sabem, en el Coll hi ha moltes persones que pateixen de la gargameia i del feu per culpa de la Central. I tot, perquè GESA prefereix guanyar una milions de milions, en lloc d'utilitzar el combustible correcte. I si fos així tan sols! Ara la Central l'ha presa amb Cala Gamba, on l'altre dia una immensa taca de color crema va ser ob-

servada per una nina que anaven a pescar ben suposat, aquell dia no menjaren peix.

Parlar de l'aeroport quasi fa vergonya. A l'estranger, els mateixos avions que aturen a Son Sant Joan, estan obligats a respectar una horària i unes normes que els impedeixen fer renou innecessari ni continuació de més. Però a casa nostra aquestes normes tot els pilots les ignoren. Embuten l'aire i fan renou perquè ningú els obligi a respectar el dret que tenim a respirar i a parlar sense haver-ho de fer a crits. Es veu que no és el mateix ser anglès, posem per cas, que mallorquí...

I per acabar, us deman que penseu un poc en tot el que aquest escrit diu o intenta dir, i no preguntes, preguntau-vos a vosaltres mateixos: Perquè no instal·larem la Central a un altre lloc? Perquè ens contaminen les aigües del NOSTRE mar? Perquè construeixen autopistes? Perquè als "colleros" no se'ns té en compte per res?

Aribareu a unes conclusions interessants. Per ajudar-vos una mica, us aconsell que torneu a llegir el començament d'aquest article... Potser llavors entendreu perquè el Coll, és un barri assetjat.

Col·lectiu

MARIA DE LA SALUT

Als meus amics, companys i camarades

Voldria dirigir-me a vosaltres amb tota la sinceritat de què som capaç, fora cap mena d'interès polític ni materialista; amb el cor en la mà, en poques paraules.

El nostre poble, és un nucli de població petit, allà on, un dia uns cavallers espatllats es reunien i decidiren aprofitar el moment, per agafar les riendes del poder local, presentant-se a les eleccions municipals. I per dur a bon terme els seus projectes, s'acostaren al partit del Govern: UCD. Fet això, la resta va venir com fil i randa. Amb una oposició mínima i una concienciació popular escassa, tot els va ser anollant bolla.

Avui, aquí i ara, és molt trist el constatar que la joventut concienciada no parla; entre ells no existeix co-relació, no hi ha col·laboració, uns contactes reals. I die que és trist perquè això mateix precisament és el que vol el capitalisme, el caciquisme i la burgesia del nostre poble. I del món sencer, per una altra banda. Divideix i guanyaris diuen.

Si uns són nacionalistes, els altres socialistes, comunistes, anarquistes..., molt bé, respectem les idees de tots. Però: XERREM!, que, si ho feim, ben segur que trobarem punts d'entenciació comuns pel bé del nostre poble.

Que aquí no podem xerrar perquè és a ca aquest o ca aquell altre?, molt bé, idò, ens n'anem davall una figura a "Son Monjo", i s'ha acabat.

Que per expressar-nos avui per avui no hi ha cap mitjà de comunicació vàlid?, molt bé, idò, amb esforç, voluntat i col·laboració ben entesa, feim un bolletí, o el que creguem millor.

El que no podem fer és escalar el cap quan seguim qui passa, o donar la volta! Per l'amor de Déu o del dimoni, companys, això no! Això és precisament el que ells volen!

El que hem de fer és, el primer de tot, prendre consciència concreta del que som: Mallorquins d'un poble petit i del pla. I amb unes inquietuds molt concretes, però porugues. Amb unes aspiracions molt clares, però massa temoregues.

Pensi que el que primer en cal fer, és acostar-nos als nostres companys pagesos amb estudis sobre cooperativisme agrari; amb gestions encaminades a acostar els productes del nostre camp als consumidors. Per aquest camí sí que podem fer molt de bé al nostre poble.

Si no existeix una forta voluntat i popular i propòsits clars i unitaris, els gorans de sempre continuaran engrixant damunt les espatles de tots. Els barruts, els aprofitats que tots coneixem. Compraran els alis al pagès, i en la revenda s'hi guanyaran més que els que els han suats, sembrats, entrecavats durant tot l'any. I això té un nom molt concret: Explotació.

Amics, camarades, tots nosaltres sabem qui som. El que poguem arribar a fer, ja ho sabem. De moment el que veiem importa és parlar, reunir-nos i parlar.

A més, a favor nostre tenim que quasi tots som joves; d'idees i de fins, i els joves marians no coneixem els interessos, ni ens deixem remoure el caparrot per qualsevol, així com així.

Qualque excepció hi ha, això sí, com pot ser aquest regidor jove del nostre ajuntament, amb menys cervell que un ropi; "polític i social", el ropi, això sí.

Per acabar em complau de dedicar "expressions" a tots aquells que des de la darrera crònica apareguda en aquestes matrxes pàgines, cerquen "ES XORIC" ben de valent. Són els reaccionaris del poble. El trobareu, homes! Tranquils, cavallers: En trobareu!

Sols em resta recordar-vos que, aquest espai s'oferix a tota expressió popular que parli per veritat. En una paraula: El considereu vostre.

Salut, "marxandós"!

Es Xoric

Reunió de les candidatures independents a Algaida

El 21 de març, es varen reunir a Algaida un bon grup de candidatures independents per veure quines possibilitats hi havia per a coordinar-se entre si, i per definir-se sobre la via autonòmica a seguir.

El debat va ésser bastant intens, ja que un grup de candidatures (Algaida, Artà, Búger, Selva, Inca, Sta. Maria, Sant Joan, Petra, C.D.I. de Manacor, Entesa Campanera de Campos) varen considerar necessari clarificar els termes de la coordinació, precisant que si bé era convenient la coordinació en algunes qüestions concretes i de caire tècnic, no era possible, donada la pluralitat política existent entre les candidatures, anar més enllà i establir una unió o federació que implicés una identificació política.

La conclusió important, és que les candidatures independents es mouran i es coordinaran. De moment, a finals d'abril es farà una nova assemblea, i mentre tant les candidatures es dirigiran al governador civil exigint que es paguin les subvencions que es deuen de les eleccions ençà.

També hem d'assenyalar com a positiva la definició de 24 candidatures independents presents a Algaida per l'article 161 cap a l'autonomia, sols hi va haver 4 abstencions.

Mallorca i la immigració

(Ve de pàg. 4)

La llengua catalana a les aules universitàries.

La integració, en fi, ha de provenir en gran part també de l'acció dels mitjans de comunicació social, i aquí també hem de lamentar que l'estatut de la Mollorca hagi quedat tant per sota del projecte de l'estatut de Saut, i aquí en referenciar a l'estatut de Catalunya perquè en assumptes de televisió estem ben il·lustrats els catalans, valencians i balears o hi hauríem d'estar, perquè la Constitució diu que l'aplicació de la legislació en matèria de televisió, podria ser reservada a les comunitats autònomes i el que han tingut els catalans, és simplement la possibilitat d'un tercer canal, un canal de tercera categoria, que ja veurem quan el tindràn, i si ens el deixaran veure als mallorquins. La integració ha de venir d'una voluntat de l'administració mallorquina també. No solament d'una voluntat ciutadana, sinó també d'una voluntat de l'administració i, amb això, cal veure el que serà el Consell General Interinsular i qui en portarà el timó. La integració vol dir també fer desaparèixer els ghettos.

Vull acabar amb uns mots d'optimisme. La situació a Mallorca i arreu dels Països Catalans, és molt greu, no ens ho hem d'amagar. Tenim molts dificultats. El corrent immigratori tan profund que ha durat tants d'anys i

que ha assolit proporcions tan considerables posa en perill la nostra identitat nacional. Però jo, malgrat tot som optimista. Som optimista perquè cada dia podem fer tota la mateixa constatació: en gairebé la totalitat d'aquestes persones que han vingut a treballar i viure amb nosaltres no constatem la menor hostilitat, no constatem cap refus d'assimilació amb nosaltres i si nosaltres fem aquest pas de considerar-los com a totalment iguals, com germans nostres des de tots els punts de vista. Per això podem ser optimistes, i també perquè la societat mallorquina al llarg dels segles de corrents immigratòries importants ha mostrat sempre una capacitat d'assimilació molt gran. Jo crec que la mateixa forma de viure mallorquina, la mateixa idiosincràcia mallorquina, si es pot parlar en alguna mesura d'un caràcter nacional mallorquí, se presta a que aquesta integració pugui ser ràpida i pugui fer-se en condicions satisfactòries per a tothom, respectant la voluntat de cadascú, respectant el dret de totes les persones, que és la primera cosa que cal respectar, ja que està per damunt de tot. Per tant estic segur que no tardarem gaire en assolir aquest objectiu final que és fer de Mallorca un poble normal on —esborrades les diferències— existirà per fi una sola comunitat que serà mallorquina de nació i catalana de llengua.

Un any de ajuntaments democràtics

(Ve de pàg. 9)

municipal, per això hi ha hagut moltes llacunes, però crec que el PSM ha estat present a la gestió de forma satisfactòria i encara que no hagués pogut fer de forma global la política del PSM —no ens ho permetia la correlació de forces— crec que hem estat un element dinamitzant de la política que s'ha estat fent de forma més progressista.

3.— Quina ha estat l'actitud dels ciutadans? Han faltat canals d'informació. No tenim encara un gabinet municipal de premsa, a les visites que s'han fet a barris en molts casos no hi ha hagut la participació popular desitjable, molts de ciutadans es queixen dins el cafè, a la tenda, al carrer, però després a l'hora de discutir els problemes i cercar les millors solucions no se'n preocupen. Crec que molts es deixen dur pel desenganx i per la comoditat donada per una societat de consum i no de lluita per a les millores socials i comunitàries. Però la majoria dels ciutadans, més que analitzar les causes de certes dificultats o problemes ciutadans, veuen els efectes immediats per certes informacions a vegades fortament tendencioses. De totes formes, pens que la lluita per a implicar els ciutadans en la construcció d'una ciutat millor, més habitable i més

solidària és una tasca llarga i de tots. De totes formes és una lluita que a nivell públic només surtin els que es queixen despatxatament i no es coneixen molts dels que intenten col·laborar de forma crítica en la construcció d'un ajuntament que vagi respectant la forma vàlida a les necessitats ciutadanes.

4.— Quines són les prioritats per als propers anys? Jo entenc que entre altres, la lluita per l'autonomia municipal i el pla de descentralització són prioritaries. També és fonamental la revisió més profunda possible del Pla General Ribes Pià i l'intent de suprimir els desequilibris infraestructurals i d'equipaments entre les diverses zones. Des de l'angle del PSM també és prioritari seguir impulsant la participació ciutadana a tots els nivells.

5.— El paper de la premsa local? El grup de pressió dominant han desvirtuat moltes de les actuacions de l'esquerra i a moltes les han silenciades. Les informacions, per tant, en molts de casos no han ajudat els ciutadans a fer-se una idea clara de les dificultats on què ens trobàvem ni del que realment preteníem. De totes formes, hi ha hagut intents d'objectivitat en altres casos, que són dignes d'agrair i que han posat en qüestió altre tipus d'informacions.

La premsa forana

(Ve de pàg. 10)

"CÍRCULO DE ESTUDIOS" — Alaró, PM 585-1975. Predominantment en català. Cap de Redacció: Joan Ribes Pià. Mensual: SF 350. Es mantenen amb subscripcions. Cap subvenció ni una.

A TITOL DE CONCLUSIO

Fins aquí les que he pogut follejar o tenir contacte directe amb qualsevol dels seus més directes responsables. N'hi hauré. Un caramell més. Tenc notícies que es publiquen butlletins a SELVA, a BUGER, al PLA DE SANT JORDI: "Cap-Xerigany", Mallorca Pàgina (UPM), "FELANITX POST", i el més desenfadat i "marxós" periòdic que us podedu "tirar en cara".

I les que no record, i les que hi ha en embrió i prest o tant n'han avorçat.

Però, vaja, les que us he exposades són ben representatives. A més que són les que feren fa poc una ajuntada a Sant Joan, i configuren el que ha vingut a anomenar-se la "FEDERACIÓ DE LA PREMSA FORANA" motivats, crec haver entès, pel company Santi Cortés de "Dijous". De la dita ajuntada sembla que ha estat en funció d'un projecte (Sols projecte, insisteixen), d'una publicació conjunta, satírica-càustica-

homorística, que es podria anomenar "LA MOPIA".

Per acabar, pot ser calgui traure'n uns conclusions, que hauran de ser telegràfiques, degut a l'extensió d'aquesta mena d'article, una mica exagerada. Aquestes:

— Els pobles tenen coses que dir.

— Els pobles mallorquins, comencen a saber el que han de fer per poder-los dir.

— Tirar-los es va perdent la por ancestral que paralitzava els enteniments. La gent comença a donar cara.

— De cada dia a la premsa forana hi ha més persones amb opinió formada. I el que és més important: Disposats a defensar-la. — Sembla que hi ha una consciència espanyola: Donar cara, definir-se. I això té un nom: Es diu: Valentia.

— Una escudella, difícilment però creixent de l'esquerra nacionalista a la pagessa.

I res més. Sols un consell, si m'ho permeteu. No desaprofitau cap oportunitat de llegir aquestes publicacions. Ni de col·laborar-hi, si trobau que ho heu de fer i en teniu ocasió. Són la veu dels nostres pobles, aspra moltes vegades, ben intencionada sempre, de vegades no del tot encerta, subjectiva quasi sempre, però que, n'estic convençut, són el primer símptoma, el blat de llavor, una de les poques esperances fermes de la nostra anyada renaixença.

Salut per poder-ho veure!

Una nació sense estat, un poble sense llengua? (i III)

B) Que els detenedors del poder polític de l'estat espanyol malin, d'una manera o altra, per destruir la llengua i la consciència de les nacions sotmeses al seu jou ha estat de sempre una constant històrica i, per tant, que continuï complint-se avui dia és un fet que no ha d'estranyar ningú; ara bé, que el gruix de les forces polítiques més representatives de Catalunya es facin implícitament copartíps d'aquesta lenta però sistemàtica destrucció de la llengua catalana és un fenomen —motiu per a molts no tan sols d'estranyesa sinó també d'indignació sorpresa i reprovaçió— relativament recent, tant com pugui ser-ho el breu període transcorregut d'ençà de la mort natural de la dictadura. Durant el prolongat transcórrer d'aquesta, tot el que l'oposició, esdevinés mal vist pels jerarques dominants era capitalitzat tot seguit per les forces de l'oposició, les quals, aprofitaven per convertir-ho en bandera i en elna reivindicativa. A la brutalitat dels uns corresponien les simplificacions dels altres. La qüestió nacional catalana, que la seva complexitat i especificitat es veïa dels del primer moment involucrada en la primària dialèctica suscitada entre ambdós pols oposats. Podríem dir que ni el pol negatiu, representat pel franquisme, no aconseguí de subsumir aquesta qüestió en un passat que es volia definitivament enterrat, ni el pol positiu, representat per l'oposició, reeixí a assolir-la plenament en les múltiples implicacions que de cara al futur comportava. Encetada l'etapa postdictatorial, aquestes forces de l'oposició, esdevinés progressivament unes alternatives de poder, han hagut de replantejar llurs estratègies i objectius de cara a una acció immediata, d'acord, doncs, amb uns criteris moderats i altament possibilitats que resulten del fet de la pujada i de la caiguda i no de l'impulsió de la reforma política. L'ur forçosa acomodació als nous imperatius vigents les ha dutes a renunciar a bona part de les reivindicacions formulades durant els temps heroics i a mostrar-se reticents davant d'altres que, tot i no poder ignorar, podrien a llur entendre ser contraproduents si es duïen a la pràctica segons les exigències teòriques en principi establertes. I, així, si bé els polítics catalans no han ni de molt desistit, ans al contrari, de continuar reafirmant Catalunya com a nació i d'exigir, doncs, els drets que com a tal li pertocquen, han pogut però mostrar-se reticents davant d'uns problemes certament indestriables d'aquesta reivindicació nacional, però a hores d'ara tingut per inoportú. Aquest problema és el plantejat per la llengua, la "inoportunitat" del qual i les subsegüents actituds ambigües que provoca entre els polítics catalans cal remetre a dues causes ben diferents:

a) Una raó pragmàtica. La qüestió de la llengua no s'insereix avui dia en cap de les diferents pràctiques de classe en vigor a les societats industrials, no en constitueix ni de molt un objectiu prioritari. Abans, encara en plena galàxia de Demòstenes i de Gutenberg, la constant i imprescindible necessitat, per a tota classe social abocada a la lluita pel poder, de fer-se amb un idiolecte o llenguatge comú propi en tant que vehicle de persuasió i s'una de simbolització apta per expressar en termes genèrics i comunament acceptables els interessos d'aquesta classe i la seva concepció de la realitat— passava pel domini prèvi del màxim nombre de recursos inherents a l'idioma. Actualment, però, la invariable lluita de cada classe per l'assoliment d'un llenguatge propi passa ja de manera pràcticament exclusiva pel grau de control que es pugui exercir sobre els "mass-media". Aquests constitueixen el veritable motor de tota "proceda d'integració i d'intercanvi simbòlic, mentre que l'idioma no n'és més que el combustible; un combustible del qual existeixen moltes

marques, per cert, i, evidentment, en el cas que hom disposi de dues marques a l'abast, l'una de les quals presenti uns avantatges objectius sobre l'altra, o, dit d'una manera diferent, en el cas d'un bilingüisme diglòssic, amb un idioma, doncs, relegat enfront de l'altre a determinades condicions d'inferioritat, sembla molt clara quina ha de ser la tria, si més no per part dels campions per excel·lència del pragmatisme ara i sempre i ara i ara, els polítics, els únics, d'altra banda, que disposen, ara els uns, ara els altres— o així cal esperar-ho—, d'un control efectiu sobre els "mass-media".

b) Una raó teòrico-ideològica. Allò que podríem anomenar el catalanisme històric travessa avui una profunda crisi que afecta principalment les bases més sòlides en què s'havia fonamentat fins ara. Hi ha nacionalismes, com ara l'espanyol o el francès, sorgits de la necessitat de justificar i de donar cohesió interna a superestructures estatals artificials, conformades tot al llarg del procés d'annexionisme emprat per un estat imperialista —nacionalismes, doncs, de base espiritualista que han hagut de recórrer a la metafísica més demagògica ("Espana como unidad de destino en lo universal, Libertad, Eslatid, Fraternidad", etc.) per tal de presentar com un tot el que no eren més que nacions diverses sotmeses a l'arbitri i l'interès de la classe dominant d'una sola d'elles. El catalanisme, en canvi, va ser des del primer moment un nacionalisme de base naturalista, és a dir, fonamentat en realitats objectives, i això no perquè no tenia cap estat a justificar (ni tenia, en tot cas, a conquerir), sinó perquè les exigències amb què formulava els seus objectius i els seus drets es basaven en la incontrovertible constatació dels trets diferencials de la societat catalana, una societat transformada unitàriament de manera natural per una mateixa història secular compartida, una mateixa llengua i una mateixa cultura. Era, doncs, un nacionalisme ètnic (que cal no confondre amb el racial), la millor fonamentació teòrica i pràctica del qual, a l'hora de lluitar per Catalunya i les seves llibertats nacionals, era precisament la de mostrar les més que evidents diferències històriques, lingüístiques, socials, culturals, econòmiques, etc. que aquesta ètnia presentava en relació amb la dels espanyols. Ara bé, a conseqüència de les grans immigracions dels darrers decennis, la composició ètnica del Principat s'ha vist radicalment alterada, fins al punt que avui la seva societat no resulta ni de molt homogènia, sinó tot al contrari, car es troba escindida en dos grans grups més que diferents entre si. Aquesta nova situació no tan sols ha originat l'origina una llarga sèrie de problemes pràctics relatius a la mútua convivència d'uns i altres, sinó que també fa trontollar les bases suau adduïdes d'homogeneïtat ètnica en què de sempre s'havia fonamentat el catalanisme històric. La incertesa resultant, teòrica i ideològica, es tradueix essencialment en una crisi del concepte d'identitat catalana i en nous mètodes de recel i incomoditat davant la llengua autòctona.

On més clarament es revela l'esmentada crisi d'identitat és en la creixent tabulització de què ha estat objecte el terme "català", conseqüència d'una evolució seguida per les diferents de nominacions emprades per tal de referir-se als immigrants. Després de designar-los amb els noms de "muralanos" o de "xarnegos", i ateses les connotacions clàssiques i racials dels termes en qüestió —que tanmateix no podien expressar implícitament millor la consciència que del fet diferencial els catalans tenien—, volien continuar tenint—, un hom va empecar-se, en un intent ingenu i volen-

ter per facilitar una integració que ja es preveia inevitablement necessària. L'expressió "els altres catalans": a mesura que aquest "altres catalans" augmentaven en nombre i pujaven, sorgia encara un nou estorbant qualificador tendent a manifestar, ni que fos teòricament, la possibilitat d'integració, és a saber, "els català tothom qui viu i treballa a Catalunya", estorbant que traxen ja clarament una crisi de la consciència d'identitat col·lectiva, car, per tal de poder englobar tots els nous vinguts, per tal de poder aferrar-se a la tan necessària i cada cop més inexistente homogeneïtat, renunciava a enquadrar dins el concepte de català tants de catalans escampats pel món que, per causes diverses, ni viuen ni treballen al Principat, però que, en teoria ostenta el càrrec més important de la política catalana quan s'expressa amb el terme de "ciutadans de Catalunya", presumiblement per tal de no ferir susceptibilitats dels espanyols —els catalans ja és sabut que no en tenen, entre d'altres coses perquè, com veiem, formalment han deixat d'existir— i presumiblement també utilitzant el nom de "Catalunya" com a simple denominació d'una zona geogràfica determinada, situada al nord-est de "l'imperio espanyol".

Si el mateix terme designador de l'ètnia, el qual té al capdavant per referent la identitat d'aquesta, resulta, doncs, a hores d'ara suspecte, no cal dir com esdevé malafiable i embarrós allò amb què es constitueix un dels seus trets més indistintament caracteritzadors i diferenciadors, és a dir, la llengua. Aquesta, un dels factors cohesionadors per excel·lència de tot nacionalisme —del naturalista perquè no en té d'altre ni falta que li falti—, de l'espiritualista perquè n'implica un cost de la lluita de les altres ("Habla la lengua del Imperio; Parle propre, parle français"), esdevé un factor disgregador en el si d'una societat heterogènia sotmesa a unes mateixes estructures estatals uniformadores. Els encarregats de vetllar per la unitat i la cohesió del tot social renuncien, doncs a tractar la llengua autòctona, pilar fonamental fins ara del nacionalisme català, com a component imprescindible del concepte d'identitat col·lectiva. Renuncien també a la integració lingüística i cultural dels espanyols, en tant que mesura supadora de la divisió avui existent, i això no pas tant per consciència de la pròpia feblesa davant el govern central espanyol —el qual impedia obviament l'adopció de mesures expedientes en aquest sentit—, ni tampoc per por de l'actitud hostil o, en el millor dels casos, indiferent dels immigrants vers Catalunya i la seva llengua, com per inseguretats i confusions ideològiques propis. Els arguments clàssics i tradicionals de què s'havia servit invariablement el catalanisme històric per tal de justificar i explicar la normalització en l'ús de la llengua ("l'escriure i parlar en la llengua del poble", "l'ensenyament en llengua materna", etc.) es giren ara en contra o en mateix, atès que aquest "poble" i aquesta "llengua materna" són en bona part espanyols. No cal dir com el neoliberalisme —que podria ser definit com aquest capgirament sistemàtic dels conceptes configuradors del catalanisme per tal d'aplicar-los, ara que ja disposa d'una base real i natural i no té per què recórrer a sofismes retòrics, a la massa espanyola establerta a Catalunya— s'apropria dels arguments tradicionals i els omerta, i mitjançant l'exercici d'una mecanicista però efectiva reversibilitat ideològica, presenta els catalans com

a imperialistes, i així simplement pel fet que els més conscients d'entre ells reclamen, d'entrada, l'acceptació, per part dels immigrants, de la realitat nacional d'on han fixat llur nova residència —la qual cosa no pretesa la renúncia a la pròpia identitat—, i, en les generacions successives, ja nascudes a Catalunya, llur definitiva integració a aquesta. Els polítics catalans, desorientats, mancats d'una aprofundida assumpció del fet nacional català, amestallats davant l'esperança d'aconseguir una mica més de poder i davant l'amenaça d'haver de tornar a les catacumbes, incorren en els mateixos plantejaments reduccionals i falsos-jadadors establerts per la dictadura i prosseguits per l'actual neoliberalisme, i s'expressen, doncs, consegüentment, en termes d'"imposar" i no "imposar" la llengua, d'"actuar" o no actuar com van fer els espanyols amb els catalans, etc. Els polítics catalans s'estan de comprometre decididament en una acció política-cultural que mena a la prosperitat i equidistància a tots els nivells de la societat i l'espanyol —la qual cosa comportaria un tracte preferencial de la llengua catalana per tal de fer-la del tot accessible i utilitzable als espanyols de Catalunya—, així com de desentendre's d'aquesta llengua autòctona i d'abandonar-la definitivament a la incessant gogollosa de què és objecte per part de l'espanyol. Els polítics catalans juguen a voler nedar i guardar la roba i adopten, doncs, davant el problema de la llengua, actituds híbrides i temporitzadores. Els caldrà potser parlar ement que, amb llur comportament, amb llur ambigüitat i mitges tintes davant la magnitud de la qüestió aquí plantejada, no fan més que contribuir al procés de subestratificació i extinció a què es veu actualment sotmesa la llengua catalana. En relació amb ella, tota presa de posició teòrica i pràctica que no vagi més enllà de considerar-la "llengua pròpia" de Catalunya i que no tendeixi explícitament a restituir-la "de facto" en la seva encara usurpada condició de "llengua nacional de Catalunya, només fa que introduir lleugeres variants en la persecució desordenada a partir del 35 en contra seva i en contra de tot el que implica.

IV

De to la present anàlisi, no se'n poden extreure —ni se'n volen extreure— sinó preguntes, formulades, això sí, amb un tot malèvol i amarg. Preguntes del tipus de com ha de ser possible —i ho ha de ser—, en aquesta avançada segona meitat del segle XX, d'aconseguir que perduri i es desenvolupi la llengua i, per tant, la cultura, d'una nació mancada d'estar; de com pot resoldre's el dilema d'integrar una part d'una població, que, tot i residir-hi, no ha assumit encara la realitat nacional catalana, sense disposar d'escuela ni de "mass-media"; o bé de com introduir aquesta escola i aquests "mass-media" en una població, una part de la qual encara no ha realitzat la seva autointegració conscient; de com, en definitiva, engegar, sense uns suports polítics efectius i, per tant, sense una vida pública autènticament catalana a tots els nivells, un procés lingüístico-cultural prou extens i compacte com perquè justifiqui l'existència viva d'aquesta llengua en virtut de les seves realitzacions presents i no de les d'un passat massa transcendentalitzat.

Joan A. ARGENTE
Jordi CASTELLANOS
Manuel JORBA
Joan LLOP
Josep MURGADES
Josep M. NADAL
Enric SULLA

LLIBRES

Les monografies que edita L'O.C.B. es fan, amb l'aparició de cada exemplar nou, més i més fonamentals i de necessària lectura. La darrera, escrita per un verdader especialista, (col·laborador de M.S.) En Bartomeu Colom Pastor, de Sòller, explica "QUE ES AUTONOMIA?" Vet-aci els seus capítols: Què és autonomia? Autonomia en el sentit tècnic i nacionalisme; Autonomia i federalisme; Per què volem l'autonomia? Què ens exigeix l'autonomia? Els perills del nacionalisme i/o de l'autonomia.

Hem rebut, a més, "LA FUNCIO EDUCATIVA DELS MUSEUS DE MALLORCA" de títol prou explicatiu, obra de Martí March i col·laboradors. Es fruit d'un replantejament sobre la funció dels museus i la seva relació amb la pedagogia i la cultura popular, amb una aplicació especial al patrimoni museístic mallorquí, com a tasca de recuperació més que no d'arqueologia. És editat de l'Institut de Ciències de l'Educació i Edicions Embat, i és el Document que fa 8 dels que han tret.

Una necessària "SINTESI D'HISTORIA DE LA LITERATURA CATALANA" gens avara en l'anàlisi i la informació, tant la seva claredat expositiva com el seu plantejament i fins el seu estil fan fàcil de llegir. N'és l'autor el manacorí Jaume Vidal Alcover. És editada per "LA MAGRANA" en la col·lecció "ELS ORIGENS" (números 4-5).

Cartes a "Mallorca Socialista"

L'associació de joves escriptors en llengua catalana

Amics:
Estem formant l'ASSOCIACIÓ DE JOVES ESCRITORS EN LLENGUA CATALANA, una entitat destinada a la reunió i posterior promoció de tots aquells nous valors literaris catalans que romanen aïllats i aïllats. Un organisme que reuneixi les joves promocions i que serveixi de punt de partida per activitats de tot tipus dins el camp literari i cultural; per això ens interessaria que incloguéssiu aquesta nota a la vostra revista. El text, que hem enviat a d'altres mitjans de comunicació diu:

NOTA ALS JOVES ESCRITORS

En Tomàs M.ª Porta llança a l'AVUI la idea de crear una Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana. Nosaltres no solament hi estem d'acord sinó que creiem que cal posar-hi a treballar immediatament, i això és el que hem fet; ara bé, quanta més serem més coses podrem fer, per això proposem a tots aquells que hi estiguin interessats, que es posin en contacte amb nosaltres escrivint a la Rambla 36 art. 2.ª (Barcelona -2-).

Donant-vos les gràcies per endavant, us fem arribar la nostra ben cordial salutació.

Carles Molins i Sabater
Secretari

P.D.— Amics de "Mallorca Socialista", som conscients que de fet publicar aquesta carta no és una cosa que us afecti directament però alhora creiem que faríeu un gran favor a la cultura catalana (i a nosaltres és clar). Ens interessa especialment la vostra revista perquè el vostre públic lector és bàsicament de les Illes, i no els hem pogut fer arribar la nostra proposta, això implica una greu mancança en el nostre propòsit de fer-lo d'àmbit de Països Catalans. Principalment (potser per coneixença) de moment hem enviat cartes similars a les principals revistes i diaris del Principat, alguns dels quals ja ens les han publicades (aquest és el cas de "El Canigó", "l'Avui", "El Maresme", "Treball" i no podia faltar "L'Hora").

Bé, us agraïm per endavant la vostra important i valuosa col·laboració, car de moment sou la clau que ens pot obrir el camí (i a l'inversa) de les Illes. Afectuosament:

Carles Molins i Sabater
(Secretari Provisional)
Rambla, 36 art. 2.ª
Barcelona -2- (Barcelona)
(Països Catalans)

Crida a l'objecció després de la mili

Nosaltres, que fa més o menys temps que vàrem fer el servei militar, volem ser ara fidels a la nostra consciència, una consciència altra temps potser mal informada, aïllada o potser acovardida. No podem continuar amagant el cap sota l'ala i oblidar que igual que durant el servei militar, ara també estem subjectes a l'exèrcit i obligatòriament disponibles a col·laborar amb ell al servei de no sabem —o sí que ho sabem— quins interessos. Ara volem trencar els nostres lligams amb l'exèrcit, volem que ens donin de baixa, tornant la cartilla o altres documents d'identitat militar.

Entre nosaltres hem trobat aquestes motivacions, algunes personals, d'altres assumibles per uns quants o per tots. Qualsevol motivació de les següents, per si mateixa, pot ser suficient per fer objecció:

—perquè creiem que hi ha altres formes de servir i defensar el poble

—perquè col·laborar amb l'exèrcit és col·laborar amb el negoci de les armes i la cursa d'armaments, la cursa vers la destrucció.

—perquè són pitjors els problemes que causa l'exèrcit que els que vol solucionar.

—perquè si no hi hagués exèrcits no hi hauria tantes agressions de què defensar-se.

—perquè es gasta en destruir el que es necessita per sobreviure.

—perquè ens oïem a l'OTAN i a tots els pactes militars.

—perquè l'exèrcit és una escola d'autoritarisme, un instrument d'opressió ideològica, que pot imposar la seva voluntat amb la força de les armes per damunt de la força de la raó.

—perquè impedeix que els pobles siguin lliures, mantenint unes fronteres que imposen una unitat o una separació forçada.

—perquè sovint, defensant un ordre institucional no sempre just, impedeix

qualsevol procés de canvi.

—perquè el soldat es veu obligat a defensar tota mena d'imperialismes.

—perquè per fidelitat a l'Evangeli no creiem en la guerra justa i l'anihilació de l'adversari, sinó en la capacitat de canvi de l'home sense fer-lo desaparèixer.

—perquè si creim en un home nou, en una societat nova, hem d'actuar encara que sigui motiu d'escàndol.

—perquè el desarmament universal immediat és una utopia, però no ho és el desarmament personal que enceta el camí cap a aquell.

Potser tu hi podràs afegir altres motivacions. Creiem que totes hi tenen cabuda.

Se'ns pot al·legar que per què complicar-nos la vida ara; quan una col·laboració directa amb l'exèrcit és més hipotètica, però nosaltres no volem per més temps participar en aquesta militància més dissimulada però real, que en un moment donat es pot convertir en una intervenció directa segons les circumstàncies polítiques.

Si estem decidits a no col·laborar mai en cap d'aquestes intervencions, per què mantenir un lligam que existeix només per si aquesta intervenció es fa real? Per això volem deixar ben clar que no comptem amb nosaltres.

Si callem, el nostre silenci és entès pel poder com una acceptació. En trencar aquest silenci tornant els documents d'identitat militar, pensem que aquesta "deserció" no és una dimissió, ans el contrari, és l'afirmació de la nostra responsabilitat personal, social i política envers les formes, els mitjans i les finalitats de la defensa.

Tornar la cartilla és una acció molt personal, com ho és a consciència. I com que volem fer la mateixa acció ens apleguem per fer-la junta i per això et convidem a fer una reflexió sobre el teu lligam amb l'exèrcit i a prendre una actitud conseqüent, ajuntant-te a nosaltres per fer valer el dret que tenim tots que se'ns reconegui la llibertat de consciència, a

nosaltres i a tothom que es declari objector A3ANS, DESPRES I DURANT la mili i així volem que es reflecteixi en la llei de l'Objecció de Consciència que les Cortes aviat discutiran.

Si també tens raons per tornar la cartilla, si et vols informar més, posa't en contacte amb nosaltres.

CARRER BRUC, 26-20n
BARCELONA

C.O.P.S.
Col·lectiu d'Objectors
Post-Servei Militar

SA DRAGONERA i EL PORT ESPORTIU DE POLLENÇA DUES VICTORIES POPULARS

Darrerament el moviment ecologista il·lenç i tots els que volem conservar el nostre patrimoni natural estem d'enhorabona. Sa Dragonera si no hi ha embullis ja l'hem salvada per al futur i l'Ajuntament de Pollença no ha aprovat l'engrandiment del port esportiu del Moll. Tot plegat és una prova de que la lluita i l'esforç contra l'especulació amb l'heretat natural i cultural que hem rebut no és de bades. Aquest èxit reforça la lluita per uns objectius irrenunciables i urgents, ja n'hi ha prou de fets consumats i destrossos sense remei, i ara endavant.

Per celebrar la victòria contra l'especulació amb Sa Dragonera el GOB ha organitzat per dia 12 d'abril una festa a la Plaça Major i anuncia que na Maria del Mar Bonet ha acceptat de participar-hi amb la seva actuació.

VIATGE A CUBA AMB "MALLORCA SOCIALISTA"

Sortida segona quinzena juliol

PENSIÓ COMPLETA

PREU ESPECIAL: 69.000.- pts.

POSSIBILITAT DE PAGAR A TERMINIS

més informació Tel. 221626 de 17 a 21 hores

IMPORTANT PER A TOTS ELS INTERESSATS

Durant tot el present mes d'Abril està oberta la inscripció definitiva per al viatge; tota persona que hagi fet, o no, la preinscripció cal que ingressi a compte del viatge la quantitat de 4.000 pts. per persona al compte corrent obert per tal fi, a la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de les Balears del carrer Ramon Llull de Ciutat, C/. c. 540.482 - 28 a nom de "VIATGE A CUBA AMB MALLORCA SOCIALISTA" fent constar el nom i adreça de l'interessat.

Si teniu cap dubte telefonau al 221626.

Els pescadors i el seu futur

"La mala explotació i la degradació del medi marí contribueixen a minvar la productivitat marina i per tant a disminuir les captures". Fins ara sembla que no ha preocupat massa aquesta manca de peix als pescadors, per una raó molt senzilla: perquè fan el mateix jornal que abans agafant molt menys peix, ja que el preu va pujant en relació a la demanda i l'oferta. Fins aquí, els pescadors no surten perjudicats econòmicament perquè es mantenen els seus ingressos, tan sols són els qui van a comprar el peix que l'han de pagar més car. Podrà seguir aquesta progressió de preus quan de cada vegada es tregui manco peix? La resposta és clara, no es podrà mantenir i aleshores seran els pescadors els primers perjudicats.

Els professionals de la pesca a les nostres aigües deixaran el seu ofici degut a la manca de rendibilitat, ja que no podran mantenir la puja de preus. Perquè no es podrà mantenir aquesta puja?

EL CULTIU DE PEIXOS I CRUSTACIS

L'evolució de la pesca al mar està predestinada de seguir així com ha acabat la caça, criant els animals dins granges. Des de fa molts de milers d'anys l'home per menjar carn havia de caçar, quan la caça minvava es dedicava al cultiu de certes espècies en granges aconseguint d'aquesta manera l'aliment de forma més fàcil, barat i segura.

Què passarà amb la mar? Està passant lo mateix que passa amb els animals de terra fa molts d'anys. Avui en dia a molta de països ja estan posant en pràctica el cultiu de peixos i crustacis, degut a que els preus del peix salvatge és tan alt que ja és rendible el criar-los. A Espanya les investigacions estan molt avançades, no fa molt el Dr. Francesc Castelló promotor d'aquestes investigacions a Espanya em comunicà que no estarien gaire a començar a produir industrialment dorades, flocs, crustacis, etc. També m'informà que els preus serien competitius amb els actuals del mercat.

Per altra part el peix congelat, agafat a fora de

les nostres aigües s'està imposant de cada vegada més, degut a la seva qualitat i sobretot al seu preu més baix.

Si els nostres pescadors segueixen agafant de cada vegada menys peix i aquest no pot pujar de preu degut a que en el mercat trobarem el mateix peix cultivat, més barat, quin serà el seu futur? i quin serà el futur de l'economia il·lenca en aquest sentit? Aleshores el consumidor hi sortirà guanyant i el pescador hi perdrà. Deixar les coses aquí seria deixar un gran interrogant a l'aire, i el dubte de si s'ha de protegir els pescadors de la mar o té més importància la protecció del consumidor. És precisament el conèixer aquesta solució el que m'ha mogut a escriure aquestes retxes.

QUINA ES LA SOLUCIO?

El mar és com un sement mal cuidar, és com un camp allà a on no és necessari sembrar, només s'ha de recollir, però per recollir s'ha d'esperar que cresqui. El mar pot donar molt més rendiment que l'actual, tan sols s'han de fer dues coses per aconseguir aquest augment de producció. Una

explotació més planificada i no anàrquica com l'actual i una protecció contra la contaminació que provoca la mort de molts de peixos. Amb això obtindrem unes captures més abundants, no essent necessari augmentar el preu del producte per mantenir els mateixos beneficis.

EVITAR LA CONTAMINACIO

Tota la producció de matèria orgànica marina ve condicionada per la quantitat de producció primària, és a dir de les algues microscòpiques, el fitoplàncton. D'aquest aliment dependrà la producció secundària, és a dir dels animals herbívors i carnívors i per tant la quantitat d'aliment a la nostra disposició. Aquesta cadena alimentària des de les algues fins a nosaltres pot ésser interrompuda o minvada per les substàncies químiques tòxiques que vessam al mar. El herbicides fungicides, insecticides, detergents, olis, etc., tard o prest dissolts dins l'aigua de pluja o per les clavagueres van al mar. L'efecte sobre el fitoplàncton no és molt sensible, fins i tot pot estimular la seva

reproducció, però sí que afecta els animals que s'han d'aprofitar d'aquestes algues. Resumint, que hi ha menjar més que suficient per als peixos però aquests no el poden aprofitar, bé perquè moren d'intoxicació o perquè no els deixem reproduir-se i créixer degut a la mala explotació.

MILLORAR L'EXPLOTACIO DE LA MAR

La manca de planificació en l'explotació del nostre litoral determina una empobriments de la producció. Per una part s'eliminen els peixos petits, abans de tenir una talla mínima amb les xerves d'arrossegat degut a que el forat de la malla és massa petit, també es passen per llocs que tenen profunditats inferiors a les permeses. Els peixos grossos, aptes per a la reproducció són evaïts per la caça submarina. Per altra part l'abús per part de pescadors aficionats quant a la quantitat d'ormes emprats i la utilització de tècniques professionals.

Tomeu Payeras Cifre, Biòleg

UNA CASA ESPECIALITZADA EN ALTA FIDELITAT

* So Professional

* Lloguer de pel·lícules

* Cinema

* Alta Fidelitat

* Televisió

* Discs

* Servei Tècnic Propi

Carrer Antoni Marquès Marquès, 4

imatge i so

CIUTAT DE MALLORCA — Tel. 29 61 74